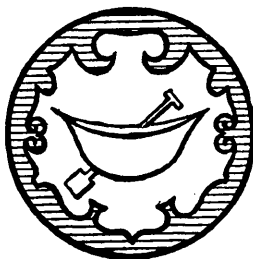

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18, Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) zł. p. 0,15—Przed tekstem
zł. p. 0,45— za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. p. 0,03 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0,30.—

Przeznaczenie: Miesięcz. zł. p. 0,80.

Costa egzemplarza zł. p. 0,15.

Nr 47. (270)

Łódź, wtorek 18 listopada 1924 r.

Rok VI.

Memorjał

w sprawie budowy kanalizacji i wodociągów
w m. Łodzi.

Prezydja Rady Miejskiej i Magistratu m. Łodzi skierowały do
P. P. Posłów, Senatorów i Członków Rządu następujący memorjał.

Stan sanitarny m. Łodzi jest bardziej niż opłakany. Już w roku 1913 Łódź liczyła 506,000 mieszkańców; w 1915 roku liczba ta wskutek wybuchu wojny wszechświatowej spadła do 342,000, jednakże od tej chwili rozpoczął się ponowny wzrost ludności: w roku 1920 było 433,000, a w pierwszym kwartale roku bieżącego — 517,550 osób. Przeciętna gęstość zaludnienia waha się w znacznych granicach i w śródmieściu dochodzi do 723 mieszkańców na hektar. W takich warunkach zarządzenia sanitarne miejskie wogóle, a wśród nich — budowa prawidłowej kanalizacji i wodociągów — stają się koniecznością bezwzględną, stają się wprost kwestją dalszego istnienia miasta. Jednakże Łódź, ani wodociągów, ani kanalizacji nie posiada. Ludność czerpie wodę ze studzien, kopanych na kilka metrów, lub wierconych na kilkanaście metrów pod ziemią. Studnie te, gęsto po mieście rozsiane, niejednokrotnie położone są w bliskości dołów kloacalnych; o jakości wody z tych studzien — lepiej nie mówić! Ścieki miejskie tylko częściowo i w bardzo nieznacznej ilości są wywożone beczkami poza obręb miasta; większość ścieków domowych i wszystkie ścieki fabryczne spływają alieznymi rynsztokami i otwartymi rowami do rzeczek: Łódka, Bałatka, Jasień i Karolewka, które, przepływając środkiem miasta, stanowią niewyczerpane źródło zanieczyszczenia powietrza i wody podziemnej w śródmieściu.

Ten opłakany stan rzeczy stanowi już od 25 lat troskę Zarządu Miejskiego. W roku 1898 rozpoczęte zostały pierwsze kroki do arcywzrostnienia kanalizacji i wodociągów miejskich; jednakże dopiero w 1909 roku znany inżynier W. H. Lindley przedstawił sporządzone przez siebie projekty wodociągu i kanalizacji miasta. Projekty te, chociaż przeprowadzone były z wielką znajomością rzeczy, chociaż w zupełności odpowiadały potrzebom miejskim i obliczone były na długie lata, nie zostały jednak arcywzrostnio-

ne i pozostały w sferze projektów. I dopiero w ostatnim czasie władze miejskie zdecydowały się w tym kierunku na krok stanowczy: Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 25 września 1924 roku w głosowaniu imiennem, w którym wzięło udział 71 członków, t. j. wszyscy obecni w danym dniu na posiedzeniu, oświadczyła się jednogłośnie za zatwierdzeniem projektów wodociągu i kanalizacji, sporządzonych przez W. H. Lindley'a i za niezwłocznym przystąpieniem do robót kanalizacyjnych, przeznaczając na ten cel z funduszków miejskich 5,000,000 Zł. rocznie, poczynając od roku administracyjnego 1925.

Jak to wynika z protokołu wspomnianego posiedzenia Rady Miejskiej, na tę energiczną, jednomyślną decyzję Rady wpłynęły netylko względy na antysanitarny stan miasta, względy o których wyżej mowa i które same w sobie stanowią już najzupełniej dostateczną podstawę do zainicjowania tych wielkich urządzeń miejskich. Przeciwnie— Rada Miejska daleko szerzej ujęła całą tę doniosłą sprawę, traktując ją netylko z punktu widzenia interesów m. Łodzi, ale również mając wzgląd na ogólnopolskowe znaczenie tych wielkich zamierzeń.

Kanalizacja i wodociągi m. Łodzi potrzebują kapitału inwestycyjnego w ilości 50—60 milionów złotych. Tak wielkie kapitały, uruchomione w kraju, poruszają przemysł krajowy, dadzą zarówek niezliczonym rzeszom robotników i pracowników umysłowych, netylko w samej Łodzi, ale we wszystkich tych centrach przemysłowych, które będą produkować dla przyszłej budowy, a więc: w cegielniach, cementowniach, hutach żelaznych, odlewniach rur i t. p. Zwiększony obrót handlowy tych centrów przemysłowych spowoduje zwiększenie napływających do kas skarbowych podatków obrótowych, a co zatem idzie, bardziej równomierne rozłożenie podatków między ludność. Z racji prowadzenia rurociągu z Tomaszowa do Łodzi, wybudowana zostanie kolejka dojazdowa między temi miastami w celach robozych głównie. Ruch osobowy i towarowy na tej kolejce przyczyni się do ożywienia całej okolicy, ułatwi dowóz i zbyt produktów rolnych z całej okolicy, tanie i bezpośrednio nabywanie wyrobów przemysłu łódzkiego, podniesie wartość gruntów, umożliwi zakładanie leśnisk wzdłuż całej linii, jak to już dziś ma miejsce przy obecnie istniejących kolejkach dojazdowych do Łodzi. Wogóle podniesie dobrobyt i stan zamożności całego rejonu rolniczego i ludności rolniczej na tej przestrzeni.

Ruch w przemyśle, wywołany budową kanalizacji i wodociągów w Łodzi oraz kolejki dojazdowej, dostarczy przede wszystkim pracy znacznej ilości bezrobotnych i wpłynie łagodząco na obecnie przeżywany groźny kryzys. Jeżeli zważyć, że do budowy potrzeba będzie około 25,000 wagonów cegły, około 3500 wagonów rur żelaznych, około 3000 wagonów cementu, a dalej wielkie ilości podkładów, szyn, wagoników, lokomotyw i t.d., że dostawy te będą musiały być dokonane w ciągu 3—4 lat budowy — widocznym się stanie, że nasze koleje żelazne również zyskają.

Rozpoczęcie tak dużych robót budowlanych przez m. Łódź będzie miało netylko ekonomiczne, ale i moralne znaczenie, przede wszystkim — jako przykład, że w dzisiejszych ciężkich czasach można wielkie roboty przeprowadzać, że nie należy czekać na „lepsze czasy“, bo one same do nas nie przyjdą, a że trzeba samemu te lepsze czasy krok za krokiem tworzyć, że, wreszcie, inne miasta, których mamy setki, a które ani wodociągów, ani kanalizacji nie posiadają — powinny pójść tą samą drogą, aby dźwignąć się z dzisiejszego stanu apatii i zaoferania i podnieść się do rzędu miast europejskich, cywilizowanych.

Te względy przemawiały do radnych m. Łodzi, gdy tak jednogłośnie, bez względu na różnicę poglądów i przekonań politycznych, zdecydowali

sprawę budowy wodociągów i kanalizacji m. Łodzi. Dla tych względów zdecydowano się raz na zawsze porzucić wszelkie wątpliwości i obawy, zabrać się zgodnie do dzieła, wszelkie przeciwności zwyciężyć i ponieść nawet wielkie ofiary.

A sprawa łatwą nie jest i główną trudność stanowi ta strona finansowa. W dawnych przedwojennych czasach zaciągało się pożyczkę zagraniczną w odpowiedniej wysokości, spłata tej pożyczki rozkładana była na 2—3 pokolenia i miasto stawało się posiadaczem wielkich inwestycji miejskich, które same siebie utrzymują, przynosząc prócz tego pokazy dochód. Ale w dzisiejszych czasach tą drogą jeszcze iść nie można: kredyt jest zbyt drogi i zbyt krótkotrwały; woda z wodociąga, opartego na takim kredycie, stałaby się niedostępną dla szerokich warstw ludności i wodociąg taki straciłby swoje znaczenie.

A zatem trzeba czekać z zawarciem pożyczki zagranicznej. Wszelkie oznaki pozwalają mniemać, że już wkrótce stan rynku pieniężnego polepszy się: wszak niedawno jeszcze pożyczka 12 proc. w stosunku rocznym, przy kursie emisyjnym 70 za 100 i na okres 5 — 10 lat była uważana za możliwą, dziś już mówi się o 8 proc. rocznie, o kursie 90 za 100 i o 15—20 latach. Jednakże i taka pożyczka dla celów wodociągowo-kanalizacyjnych jest jeszcze zbyt droga. Same odsetki od udzielonej w takich warunkach pożyczki wynosić będą tyle, ile miasto chcełożyć rocznie na roboty kanalizacyjne. Lecz, czekając na pożyczkę zagraniczną, zwlekać dalej z rozpoczęciem robót nie można. Nie pozwala na to przede wszystkim dzisiejszy fatalny stan sanitarny miasta. Miasto dziś ugina się pod ciężarem wydatków na walkę ze skutkami upośledzenia pod względem sanitarnym. Zastęp lekarzy walczy z epidemjami, które wybuchają niemal corocznie, zabierając masy ofiar. Rozbudowany silnie miejski aparat sanitarny czyni wysiłki w kierunku usunięcia przyczyn zachorowań, lecz bezskutecznie. Kosztowne szpeczenia ochronne, izolacje, odkażania pochłaniają olbrzymie sumy, dając znikome skutki pozytywne. Liczne szpitale miejskie przepełnione są chorymi na choroby zakaźne. Większość tych biednych chorych leczy się na koszt miasta — to też koszty utrzymania szpitalnictwa w Łodzi przeciążają budżet miejski zabierając kolosalne sumy, które nie mogą być wskutek tego użyte na inwestycje, a więc na trwały pożytek miasta. Wystarczy porównać tylko statystykę zachorowań na choroby zakaźne i statystykę śmiertelności Łodzi z innymi miastami, posiadającymi to podstawowe urządzenia sanitarne — kanalizację, — żeby dostrzec te w oczy bijące oszczędności, jakie tam się osiąga, nie mówiąc już o osiągnięciu wysoce humanitarnego celu — algi biednej ludności, trapionej chorobami zakaźnymi.

Dalej z robotami kanalizacyjnymi zwlekać nie wolno i ze względu na racjonalną gospodarkę miejską. Sprawa drogowa przedstawia w Łodzi sytuację bez wyjścia. Wody burzowe i topniejące śniegi, nie mając ujścia w kanałach, niszczą najlepiej złożone bruki, rozmiękczają grunt, tworzą wyrwy i wyboje, powodując olbrzymie straty materialne i przedstawiając obraz wiecznego nieładu. Podrywane i zalewane w dolnych częściach budowlę miejskie niszczą się i rajnąją. Jedyнным środkiem zaradczym są kanały, odprowadzające wody i ścieki.

Miasto zatem musi przystąpić do budowy bez żadnej zwłoki, a wówczas nie olega wątpliwości, że sam fakt rozpoczęcia robót budowlanych przez tak znaczne miasto, jak Łódź, przyczyni się do poważnego traktowania sprawy przez kapitalistów zagranicznych i w znacznym stopniu ułatwić może zaciągnięcie przyszłej pożyczki. Dlatego to Rada Miejska zdecydowała się — nie odrzucając zasady zaciągnięcia w przyszłości pożyczki zagranicznej na dogodnych warunkach — już teraz przystąpić do robót

i rozpocząć w przyszłym roku budowę kanalizacji z własnych funduszy. Kanalizacja kosztować ma 25,000,000.— złotych. Jeśli rok rocznie na ten cel przeznaczyć 5,000,000.— złotych, to kanalizacja ukończona być może za 5 lat, co te hucznie rzecz biorąc, również jest najz pewnością wykonalne. Narazie będzie wykonywana tylko kanalizacja, gdyż ta dla Łodzi jest najpilniejszą; z chwilą uzyskania pożyczki — dalsze asygnowanie przez miasto funduszy budowlanych będzie przerwane, budowa będzie oparta na pożyczonych funduszach i równoległe z kanalizacją będzie prowadzona budowa wodociąga. W ten sposób przedstawia się program finansowy. Cała trudność przeprowadzenia tego programu polega na uzyskaniu 5,000,000.— zł. rocznie w ciągu pięciu lat. W istocie rzeczy jest to przecież taka sama, jaką miasto musiałoby w ciągu wielu lat łożyć na same odsetki od pożyczki, wziętej na obecnie proponowanych warunkach. Pięć milionów złotych lub więcej odpływałoby corocznie z Łodzi i z kraju i na oprocentowanie obcego kapitału i tyleż potrzeba Magistratowi m. Łodzi na prowadzenie już samych robót, po których ukończeniu miasto mieć będzie poważną inwestycję i żadnego długa.

Na pierwszy rzut oka rzeczą dziwną zda się być zamiar prowadzenia tak kapitalnych inwestycji, jak kanalizacja, z dochodów bieżących; jednakowoż po bliższem zapoznaniu się ze zdolnością płatniczą ludności miasta Łodzi łatwo przyjdzie do wniosku, że m. Łódź może sobie na to pozwolić i w zupełności temu podda.

Przyjrzyjmy się więc cyframi:

Łódź posiada:	517,550 mieszkańców,	
	30,000 przedsiębiorstw handl., w tem 25 instytucyj kredytowych,	
	5,000 przedsiębiorstw przemysłowych,	
	8,500 nieruchomości,	
Obrót przedsiębiorstw handlowych i zawodów wolnych za I-sze półroczcie r. b. wyraził się w cyfrze .		zł. 265,000,000.—
Obrót przedsiębiorstw przemysłowych		" 325,000,000.—
Dochód osiągnięty w roku 1923 i przyjęty za podstawę do wymiaru państwowego podatku dochodowego (z wyjątkiem aposażen służbowych) wynosił		" 25,000,000.—
Komorne ustawowe od wszystkich nieruchomości w Łodzi w roku 1923 stanowił będzie:		
	mieszkalne	" 25,471,899.62
	fabryczne	" 11,989,681.14
	razem	zł. 37,461,580.76

Powyższe dane komentarzy nie potrzebują, gdyż mówią same za siebie; imponujące samy obrót i dochodów ogółu mieszkańców m. Łodzi przekonują zapewne każdego sceptyka, że m. Łódź może sobie na to pozwolić. Jednakowoż, możliwość stanie się wykonalną tylko pod jednym warunkiem, mianowicie: że miasto będzie uprawnione w najbliższych latach do poboru podatku od nieruchomości, przewidzianego w art. 6 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych. Jeśli podatek od nieruchomości miejskich, przyznany miastu powyższą ustawą, zostanie uznany na okres 5 lat za wyłączne źródło dochodu miasta, arzezywistnienie zatwierdzonego przez władze nadzorcze projektu kanalizacji i wodociągów stanie się w Łodzi rzeczą wykonalną.

Tak kateryczne uzależnienie prowadzenia robót kanalizacyjnych od przyznania miastu prawa wyłączności eksploataowania podatku od nieruchomości da się amotywować następującem wyjaśnieniem: budżet wydatków m. Łodzi w swych zamierzeniach na rok 1925 został przystosowany do wpływów miasta, zaś samy wpływ miasta oparto na poszczególnych

pozycjach przychodowych z wyjątkiem podatku od nieruchomości. W ten więc sposób w zamierzeniach skarbowych m. Łodzi na rok 1925 osiągnięto równowagę budżetową z równoczesnym zarezerwowaniem podatku od nieruchomości, jako dochodu nadzwyczajnego i par excellence celowego, na prowadzenie robót kanalizacyjnych. Jeśli teraz zwrócimy uwagę, że dochód brutto wszystkich nieruchomości, znajdujących się na terenie m. Łodzi, według ustawy o ochronie lokatorów wyniesie w roku 1925 zł. 37,500,000, to łatwo dojdziemy do przekonania, że z podatku od nieruchomości przy 15 proc.-ej stopie od dochodu brutto osiągnąć będzie można niezbędną narazie sumę na prowadzenie robót kanalizacyjnych.

Tak się przedstawia sprawa przy uznaniu nieruchomości za wyłączne źródło dochodu miasta.

Niestety, Ministerstwo Skarbu już w roku bieżącym obciążało, i to wbrew art. 6 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku, nieruchomości miejskie państwowym podatkiem, pozostawiając miastu tylko nikły dodatek procentowy, a w październiku r. b., złożyło do ciała prawodawczych projekt ustawy, któraby anulowała art. 6 ustawy z dnia 11/VIII 1923 r i nieruchomości miejskie uznana za wyłączne źródło dochodu Skarbu.

Nie kwestjonując słuszności polityki podatkowej Skarbu, miasto Łódź, jako znajdujące się w wyjątkowych warunkach anty-sanitarnych, pragnęłoby dla siebie uznania na okres kilkoletni wyjątkowego stanu rzeczy, mianowicie: ze względu na prowadzenie przez miasto robót kanalizacyjnych sposobem gospodarczym, miasto Łódź domaga się uznania nieruchomości miejskich za wyłączne źródło dochodu kasy miejskiej.

Konkretyzując więc niniejszy memoriał, przedstawicielstwo m. Łodzi zwraca się do P. P. Posłów, Senatorów i Członków Rządu z gorącą prośbą o poparcie zamierzeń miasta i uchwalenie we wniesionym projekcie podatkowym Ministerstwa Skarbu zastrzeżenia treści następującej:

„Upoważnia się Ministra Skarbu do przelania w drodze wyjątku na okres 5 lat całkowitego wpływu z podatku od nieruchomości, pobranego na terenie m. Łodzi, do kasy tegoż miasta na prowadzenie robót kanalizacyjnych.“

DR. E. MITTELSTAEDT.

Inspektor Szpitala. m. Łodzi.

Miejskie Sprawy Sanitarne.

W dniu 19. X. 24 r. w lokalu Wydziału Zdrowia st. m. Warszawy odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego IV zjazdu lekarzy i działaczy sanitarnych miejskich pod przewodnictwem D ra Boguckiego, naczelnika Wydziału Zdrowia Magistratu m. Warszawy. Do Prezydium Komitetu zostali powołani: dr. Bogucki (przewodniczący), prof. dr. Janiszewski, naczelnik Wydziału Zdrowia Magistratu m. Krakowa, p. Łokuciejewski, wiceprezydent m. Wilna, dr. Ostromecki ławnik Magistratu m. Białegostoku i Dr. Gawłowski, kierownik instytutu higienicznego m. Warszawy.

Przyszły zjazd lekarzy i działaczy sanitarnych postanowiono zwołać w maju 1925 roku w Krakowie, gdyby zaś w Krakowie z tych czy innych względów urządzić zjazdu nie można było, zwołać zjazd do Wilna.

Postanowiono, ażeby na zjazdach na pierwszym miejscu porządku dziennego umieszczać krótkie sprawozdania z uchwał poprzednich zjazdów

oraz zaznajomić zebranych z rezultatem tych uchwał, t. j. czy zostały one wykonane, czy też nie wykonane i dlaczego.

Na wniosek generalnego dyrektora Służby Zdrowia p. dr. Wroczyńskiego postanowiono umieścić na porządku dziennym referat o organizacji sanitarnej miast oraz o sumach budżetowych poszczególnych miast polskich, przeznaczonych na cele sanitarne.

Następnym referatem ma być sprawozdanie o stanie sanitarnym tej miejscowości, w której zjazd się odbywa.

Zasadniczym tematem przyszłego zjazdu ma być walka ze śmiertelnością dzieci oraz higiena dziecka w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Sprawozdanie z działalności ruchomej wystawy higienicznej odczytał sekretarz Komitetu, dr. Gawłowski; ze sprawozdania tego wynika, że ruchoma wystawa higieniczna była demonstrowana na wszystkich prawie przedmieściach Warszawy oraz miastach: Łucku i Brześciu, przy czym frekwencja zwiedzających była dość znaczna, szczególnie w Brześciu, gdzie Magistrat nie pobierał żadnej opłaty za wejście na wystawę.

Koszt urządzenia takiej wystawy w Łodzi wyniósłby: koszty przewozu około 800 kg. wagi z Warszawy do Łodzi i z powrotem, urządzenie odpowiedniego lokalu, z oświetleniem i ogrzaniem oraz utrzymanie, względnie diety, dla 2-ch osób personelu tej ruchomej wystawy. Wystawa taka w Łodzi miałaby duże znaczenie ze względu na łatwość popularyzowania zasad higieny wśród młodzieży szkolnej, członków związków zawodowych, stowarzyszeń oświatowo-kulturalnych i t. p.

Organizacyjny zjazd przeciwgruźliczy.

O godzinie 5-ej po południu w sali posiedzeń Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia zagalął posiedzenie wobec licznie zgromadzonych uczestników, przedstawicieli miast, kas chorych, towarzystw przeciwgruźliczych, profesorów uniwersytetu p. dr. Wroczyński, Generalny Dyrektor Służby Zdrowia, wyjaśniając w krótkich słowach cel zjazdu. Na przewodniczącego został wybrany prof. dr. Janiszewski.

Dr. Bogucki uzasadniał potrzebę i konieczność zwołania ogólnopolskiego zjazdu przeciwgruźliczego w grudniu b. r. lub też w styczniu roku przyszłego, na co obecni wyrazili swą zgodę i do komitetu organizacyjnego przyszłego zjazdu wybrali 11 osób, mianowicie przedstawicieli: towarzystw przeciwgruźliczych miast, kas chorych oraz władz państwowych; przedstawicielem miast w Komitecie organizacyjnym ma być delegat m. Łodzi, gdyż Łódź już dawno zaprowadziła u siebie racjonalny system walki z gruźlicą i w dalszym ciągu odznacza się usilną działalnością na tem polu, co kilkakrotnie na zjeździe było akcentowane. Rozesłany statut związku przeciwgruźliczego został po dłuższej dyskusji uznany za niezupełnie odpowiedni, szczególnie ze względu na wysokie opłaty, jakie przewiduje, oraz ze względu na bardzo szerokie cele, jakie sobie zakreśla. Statut ten ma być poddany ponownemu rozpatrzeniu przez specjalnie wybrany komitet, a następnie przedstawiony do zatwierdzenia. Na przyszłym zjeździe przeciwgruźliczym, jako zasadnicze tematy mają być poruszone: 1) sprawy naukowe (swoiste leczenie gruźlicy oraz nomenklatura i podział okresów tej choroby), 2) sprawy społeczne w związku z przyszłym zjazdem.

Dział sprawozdawczy.

Protokół

83. (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej

Łódź, dnia 30 października 1924 r.

Komplet radnych 74, obecnych radnych 63.
Komplet członków Magistratu 11, obecnych
członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 20 min. 15
Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna w obec-
ności quorum Rady (63 członków) zaprosiwszy
do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy T.
Pałkowskiego i R. Wojakowskiego, oraz Dyrek-
tora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do
prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Krótkie zapytania:

a) 1. r. Nowackiego: Kto jest autorem
informacji w sprawie tragicznej śmierci dyrek-
tora gazowni ś. p. Juliana Nelkenbauma, umiesz-
czonej w „Kurjerze Łódzkim”.

Jaka jest procedura zwalniania pracow-
ników gazowni. Czy istnieje kasa emerytalna
dla pracowników gazowni, od jakiego czasu,
jakie posiada fundusze i ilu utrzymuje emerytów.

R. Nowacki: zaznacza, że w związku z jego
zapytaniem Koło Narodowe zgłasza wniosek
nagły.

2. odpowiedź w. prez. Wojewódzkiego, w
imieniu Magistratu, że wszelkie informacje, za-
warte w biuletynie prasowym Magistratu,
udzielane są przez Prezydium Magistratu. *

Co do procedury zwalniania, jest taka, ja-
ką wogóle stosuje Magistrat. Jednak w ga-
zowni zwalniania prawie, że nie, bywa. Są to
rzadkie wypadki, w każdym razie, tak, jak
wszędzie, obowiązuje wypowiedzenie. Jeżeli pra-
cownik jest kontraktowy, to kiedy kontrakt
kończy się, Magistrat się zastanawia, jak z tą
sprawą postąpić, czy kontrakt przedłużyć, czy
wymówić.

W sprawie kasy emerytalnej w. prez. Wo-
jewódzki zaznacza, że kasa emerytalna faktycz-
nie istnieje od 1 stycznia 1923 r. i odpowiednie
odsetki w kasie emerytalnej są składane, tak
że obecnie z tego jest fundusz około 160.000.—
złotych. Otóż z kasy tej tymczasem, w myśl
statutu, który dzisiaj jest na porządku dzien-
nym, wypłaca się emerytury; jest kilku emery-
tów, i ci emeryci z racji przepięciowania dłu-
giego czasu w gazowni lub wypadku tę emery-
urę otrzymują.

b) 1. r. Nowackiego: Co wpływa na
zmianę terminu posiedzeń komisyjnych i rodzą-
cą się stąd zbieżność tych terminów.

2. odpowiedź przewodniczącego, że termi-
ny posiedzeń komisyjnych są uzależnione prze-
dewszystkiem od pp. przewodniczących, a na-
stępnie od porozumienia tychże przewodniczą-
cych z Prezydium Rady Miejskiej.

2. Zawiadomienia, członków Rady Miejskiej: S. Bartczaka, I. M. Bialera, Z. Fiedlera, A. Joela, dr. S. Kopsińskiego, F. Kruczkowskiego, dr. M. Maczewskiego, dr. A. Margolisa, L. J. Mincberga, K. Papisa, dr. J. Rosenblatta F. Waszkiewicza, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Oświadczenie r. Holenderskiego treści następującej:

„W odpowiedzi na oświadczenie, zgłoszone przez r. Dworznieckiego w imieniu frakcji N, P. R. na posiedzeniu R. M. w dniu 16 października r. b. w związku z moją interpelacją w sprawie rozmieszczenia dzieci w szkołach powszechnych, mam zaszczyt złożyć następujące oświadczenie:

Praca moja na terenie samorządu m. Łodzi od dnia rozpoczęcia jego działalności w przeciągu siedmiu lat zadaje kłam oświadczeniu p. Dworznieckiego i towarzyszy. Długoletnia działalność moja, jako przedstawiciela rzeszy robotniczych świadczy niezbicie, iż zawsze miałem na względzie jedynie obronę interesów robotników i szerokich warstw ludowych zarówno żydowskich, jak i polskich. Dowodem tego służyć mogą chociażby moje wnioski i wystąpienia ostatniego okresu, poparte przez wszystkie frakcje robotnicze Rady Miejskiej, a nawet przez R. M. uchwalone, jak np. wniosek w sprawie zaopatrzenia w mieszkania ludności nieurzędniczej. Co się tyczy konkretnych zarzutów panów z N. P. R.-u, oświadczam co następuje:

1. że wniosek mój był uzasadniony, i nie miał absolutnie chęci „zdykredytowania Komisji Powszechnego Nauczania” jak twierdzi p. Dworzniecki, dowodem tego jest, że nawet sam p. Dworzniecki w swoim oświadczeniu przyznaje, iż omyłki były popełnione. To samo potwierdza protest opiek szkolnych kilkunastu szkół powszechnych, złożony przez r. doktora Szwejga;

2 zarzut, jakoby m. wnioskiem moim miał na celu „wytwarzanie nazewnątrz pozorów krzywdy”, rzekomo dziejącej się ludności żydowskiej” odrzucam z pogardą;

3. Wniosek mój nie miał na celu jątrzenia stosunków narodowościowych, wręcz odwrotnie, wszystkie wnioski, dotyczące ludności żydowskiej, radni z N. P. R. starają się obracać dla wzbudzenia instynktów szowinistycznych.

To samo mieli na celu i w danym wypadku. W całym oświadczeniu N. P. R. widzę zamiar steroryzowania mnie, aby w ten sposób zakneblować mi usta i zmusić mnie do zaniechania wystąpień z wnioskami, nieprzyjemnymi dla panów z N. P. R.

Oświadczam, iż steroryzować się nie dam i nadal jak i dotychczas będę kontynuował moją pracę.

Oświadczenie moje proszę wnieść do protokołu”.

4. Oświadczenie Prezydium R. M. o rezygnacji z mandatu radnego przez p. Józefa Lipskiego oraz wejściu na jego miejsce obywat. Jana Hutnika, jako zastępcy z tejże listy kandydatów.

5. Pismo Magistratu № 1789/24 I z dnia 25. X. 1924 r., treści następującej:

„W odpowiedzi na interpelację r. Zuberta, zgłoszoną na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 9 października 1924 roku w sprawie rzekomego pobierania przez robotników miejskich zapłaty za ustawianie mostków przejazdowych, Wydział Budownictwa na podstawie przeprowadzonego dechodzenia wyjaśnia, że właściciel placów przy ul. Hrabowskiej — Zielonka zwrócił się z prośbą do robotników, zatrudnionych przez przedsiębiorcę Kaczyńskiego przy brukowaniu ulicy Wołowej, o ustawienie na posesji jego mostków przejazdowych, do założenia których na własny koszt Zielonka był obowiązany. Robotnicy propozycję Zielonki przyjęli, pracę tę jednak wykonywali po godzinach obowiązkowej swej pracy. Z pracowników Wydziału Budownictwa brał udział w ustawianiu omawianych mostków brukarz St. Cichurski, pozostali zaś brukarze zatrudnieni są u przedsiębiorcy Kaczyńskiego. Zaznaczamy również, że mostki przejazdowe dostarczone były przez Zielonkę, a narzędzia i częściowo materiał stanowiły własność przedsiębiorcy Kaczyńskiego, który zezwolił swoim brukarzom na korzystanie z nich.

W świetle powyższych faktów stwierdzić należy, iż nadużycia służbowego ze strony brukarza Wydziału Budownictwa nie było. Co się zaś tyczy inż. Białowskiego, to wyjaśniamy, że inż. Białowski nie jest pracownikiem miejskim”.

Uchwalono:

I. W sprawie jednorazowego subsydjum na niesienie pomocy materialnej młodzieży polskiej, uczęszczęjącej na politechnikę w Gdańsku:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 695 z dnia 10 czerwca 1924 r., postanawia:

1. przyznać Towarzystwu Opieki Kulturalnej nad Polakami, zamieszkałymi zagranicą, im. Adama Mickiewicza jednorazowe subsydjum z funduszów miejskich w kwocie zł. 1.000.— na niesienie pomocy materialnej młodzieży polskiej, uczęszczęjącej na Politechnikę w Gdańsku, z zaznaczeniem, iż wydatek ten pokryty będzie ze zwiększonych wpływów podatku od nieruchomości;

2. utworzyć w związku z tem w Zamierzeniach Skarbowych (netto) Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1924 w wydatkach działu I tytułu VI nową pozycję — „Towarzystwo Opieki Kulturalnej nad Polakami, zamieszkałymi zagranicą, im. Adama Mickiewicza — zł. 1.000.—, oraz

3. wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

II. W sprawie uprawnienia rządowego na eksploatację Zakładu elektrycznego w Łodzi i umowy miasta ze Spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”:

Rada Miejska, w wykonaniu uchwały swojej Nr. II z dnia 1 lipca 1924 r., oraz w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 1281 z dnia 17 października 1924 r., postanawia:

1. przyjąć projekt uprawnienia rządowego na eksploatację zakładu elektrycznego w Łodzi i projekt umowy Miasta ze Spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”, w następującem brzmieniu ostatecznem:

A. Uprawnienie rządowe na Zakład Elektryczny w Łodzi.

Na mocy §§ 1, 4, 5 i 11 Ustawy Elektrycznej z dnia 21 marca 1922 roku (Dz. Ustaw R. P. Nr. 34 poz.

277), po przeprowadzeniu dochodzenia przedwstępnego przez Wojewodę w Łodzi, zgodnie z § § 12—14 Rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 20 maja 1928 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu oraz Kolei Żelaznych w sprawie udzielania uprawnień rządowych na wytwarzanie, przetwarzanie, przesyłanie i rozdzielanie energii elektrycznej (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 441), mając na względzie uchwałę Rady Ministrów z dn. przenoszącą na miasto Łódź prawo wykupu zakładu elektrycznego w Łodzi oraz, biorąc pod uwagę uchwałę Rady Miejskiej z dnia 30 października 1924 r. i postanowienia Walnego Zgromadzenia Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku Sp. Akc. z dnia 11 października 1923 r. w sprawie rozwiązania umowy koncesyjnej pomiędzy miastem Łodzią i firmą „Siemens i Halske” z dnia 20 marca 1900 r. Nr. 2559 przed notariuszem Gruszczyńskim w Łodzi i dodatkowej umowy pomiędzy tymże Miastem a Tow. Elektr. Oświetlenia 1886 roku z dnia 9/22 października 1910 roku Nr. 9 przed Notariuszem Goetzem w Petersburgu, udzielam aktem niniejszym następującego uprawnienia NN. pod tym niezbędnym warunkiem, że osoby te w ciągu 6-ciu miesięcy od daty niniejszego uprawnienia wszystkie swe prawa i obowiązki z niego wypływające przeleją na spółkę pod firmą „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Spółka Akcyjna”, statut którego zatwierdzony został przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra Skarbu dnia i że uprawnienie to nabiera mocy obowiązującej dopiero po dokonaniu rzeczonoego przelewu.

Wskazane wyżej osoby a ewentualnie „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.” nazwane są poniżej — uprawnionym.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Niniejszem nadaje się uprawnio-

nemu prawo wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej w celu zawodowego jej zbytu na obszarze, objętym dzisiejszemi granicami miasta Łodzi.

Prawo to rozszerza się i na te obszary, które będą w przyszłości przyłączone do miasta Łodzi, o ile nie staną temu na przeszkodzie uprawnienia innych osób na tych obszarach.

§ 2. Uprawniony jest obowiązany do nieprzerwanego zadość czynienia w zakresie i na warunkach, przewidzianych w rozdziale III, zapotrzebowaniu na energję elektryczną w obrębie obszaru, wskazanego w § 1.

§ 3. Uprawnienia udziela się na lat 40, wyrażnie lat czterdzieści, licząc od dnia 1 stycznia 1925 roku, tak, że wygasa ono z dniem 31 grudnia 1964 roku.

§ 4. Przez czas trwania niniejszego uprawnienia nikt inny, oprócz uprawnionego, nie będzie miał prawa wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej, w celu zawodowego jej zbytu na obszarze, objętym niniejszem uprawnieniem i zastrzeżeniami niżej podanemi.

Postanowienie to nie ma zastosowania w obrębie jednej prywatnej własności, o ile nie są przekraczane ulice, drogi, place, rzeki i kanały.

§ 5. Udzielanie uprawnienia niniejszego nie wyłącza udzielenia zezwolenia innym zakładom uprawnionym na prowadzenie przewodów tranzytowych, nie służących do zbytu energii elektrycznej na obszarze, objętym niniejszem uprawnieniem.

§ 6. Innym zakładom elektrycznym, prócz uprawnionego, może być, zgodnie z § 8 cz. 2 Ustawy Elektrycznej, udzielane przez Miasto Łódź, za zgodą Wojewody, na określony termin i wypadkach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie, prawo korzystania z dróg, ulic i placów publicznych w obrębie obszaru uprawnienia, jednakże tylko w celu przesyłania energii elektrycznej

dla własnego użytku, a więc bez prawa zbytu prądu elektrycznego.

§ 7. Prawo wyłączności, zastrzeżone w § 4, nie obejmuje zastosowania prądu elektrycznego do zasilania publicznych środków komunikacji, do sygnalizacji, telegrafów i telefonów.

§ 8. Zakład elektryczny uprawnionego uznaje się niniejszem za zakład użyteczności publicznej w rozumieniu § 10¹ (Ustawy Elektrycznej).

§ 9. Uprawniony przejmuje na swój koszt i ryzyko istniejące urządzenie zakładu elektrycznego w mieście Łodzi, należącego do Towarzystwa elektrycznego Oświetlenia 1886 roku, jako też eksploatację i dalsze rozszerzenie tego zakładu, nie później sześciu miesięcy od dnia nadania niniejszego uprawnienia, względnie z chwilą oddania zakładu elektrycznego uprawnionemu przez Zarząd Państwowy, jeśli oddanie to nastąpiło po upływie wskazanych wyżej sześciu miesięcy.

§ 10. Za regularną dostawę prądu uprawniony odpowiada z chwilą przejścia zakładu (§ 9) i winien dbać o to, by w związku z przejęciem zakładu nie było przerwy w dostawie prądu.

§ 11. Prawo wykupu zakładu elektrycznego uprawnionego służyć będzie Miastu Łodzi, zarówno z upływem terminu uprawnienia (§ 3), jak i przed tym upływem w terminach przewidzianych w § 13; Państwu zaś prawo wykupu będzie służyć tylko z upływem terminu uprawnienia, o ile Miasto Łódź nie zechce samo skorzystać z prawa wykupu.

O zamierzonym wykupieniu i przejęciu zakładu elektrycznego z upływem terminu uprawnienia, uprawniony będzie zawiadomiony pisemnie przynajmniej na jeden rok przed tym terminem.

Jeżeli zawiadomienie nastąpi później, prawo wykupu nie upada, lecz na żądanie uprawnionego, niniejsze uprawnienie przedłuża się na okres czasu, o który opóźniono się z zawiadomieniem.

§ 12. Wykupu z upływem terminu uprawnienia dokonywa się na warunkach następujących:

Wszystkie urządzenia, zabudowania i nieruchomości, bez względu na to, gdzie się one będą znajdowały, a które zostały zbudowane, względnie nabyte przez uprawnionego dla wykonania warunków niniejszego uprawnienia, przechodzą w dniu wygaśnięcia uprawnienia (§ 3) na własność wykupującego.

Wszystkie stare urządzenia, które istniały w dniu 31 grudnia 1924 roku, będą oddane przez uprawnionego bezpłatnie.

Za wszelkie pozostałe urządzenia, zabudowania i nieruchomości, które będą zbudowane lub nabyte po 1 stycznia 1925 roku w czasie trwania koncesji, z wyjątkiem urządzeń oświetlenia ulicznego, wykupujący będzie obowiązany po objęciu i nie później, niż 31 marca 1965 roku, zapłacić uprawnionemu za każdy obiekt, nabyty dla rozszerzenia, kwotę, odpowiadającą wysokości jeszcze nie umorzonych, w myśl dalszych ustępów niniejszego paragrafu, kosztów całkowitych tego obiektu, to jest ceny zakupu z doliczeniem wszystkich dodatkowych wydatków za przewóz, cło, ustawienie i t. p.

Obiekty lub ich części, nabyte z funduszy odnowienia (§ 12a) na zamianę obiektów, podlegających oddaniu bezpłatnie, również bezpłatnie przejdą na własność wykupującego; obiekty zaś, z tego funduszu nabyte na zamianę obiektów, opłacanych przy wykupie w ich nieumorzonych części, przejdą na własność wykupującego za opłatą tej tylko nieumorzonych części.

Zapłata ma być uskuteczniiona we wskazanym terminie, o ile obrachunek kwoty należnej będzie przedstawiony przez uprawnionego nie później, jak 1 lipca 1964 roku. W razie opóźnienia przedstawienia, termin zapłaty będzie odpowiednio przedłużony.

Dla określenia ceny wykupu umorzenia wszystkich obiektów, na-

bytych dla rozszerzenia przedsiębiorstwa w okresie od 1925 roku do 1938 roku włącznie, obliczać się będzie po 2,5% kosztów zainwestowanych za każdy rok kalendarzowy jego pracy do końca uprawnienia; odpowiednio odpisy wynosić będą dla nabytych w roku 1939 po 2,6%; w roku 1940 — po 2,7%; w roku 1941 — po 2,8%; w roku 1942 — po 2,9%; w roku 1943 — po 3%; w roku 1944 — po 3,2%; w roku 1945 — po 3,4%; w roku 1946 — po 3,6%; w roku 1947 — po 3,8%; w roku 1948 — po 4%; w roku 1949 — po 4,2%; w roku 1950 — po 4,4%; w roku 1951 — po 4,6%; w roku 1952 — po 4,8%; w roku 1953 — po 5%; od roku 1954 do 1958 włącznie — 5,5% i od roku 1959 do końca uprawnienia po 6%.

Powyższe umorzenie każdego nowego obiektu oblicza się od początku następnego roku kalendarzowego po uruchomieniu tego obiektu.

§ 12 a. Dla wykonywania większych napraw oraz dla umożliwienia odnowień maszyn i aparatów Elektrowni, w miarę ich stopniowego zużycia się i mniejszej zdatności, utworzony będzie fundusz odnowienia przez coroczne wpłaty w wysokości 2,5% od zysku brutto (wpływu brutto po potrąceniu wydatków eksploatacyjnych) do chwili osiągnięcia przez ten fundusz wysokości, równającej się 8,5%, zainwestowanego w elektrowni kapitału.

Fundusz ten winien być każdorazowo, w miarę wydatkowania go na wyżej wymienione cele, dopełniany przez nowe wpłaty na zasadach, wyluszczonej w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Przy oddaniu przedsiębiorstwa wykupującemu, przy upływie nadanego uprawnienia, fundusz odnowienia w pełnym, wskazanym wyżej wymiarze, jako przywiązany do przedsiębiorstwa, winien być oddany wykupującemu.

W razie przedterminowego wykupu przedsiębiorstwa w posiadanie Miasta Łodzi przechodzą następujące części funduszu odnowienia:

po 20-letnim trwaniu umowy	—25%
„ 25- „ „ „	—40%
„ 30- „ „ „	—60%
„ 35- „ „ „	—80%

Fundusz odnowienia może być użyty tylko na odnowienia.

Dla opędzenia kosztów nowych urządzeń, fundusz ten może być użyty, jedynie za zgodą Miasta Łodzi, jako czasowa pożyczka.

Celem umożliwienia odnośnej dokładnej kontroli musi być prowadzony osobny rachunek funduszu odnowienia.

Fundusz odnowienia będzie zwiększany corocznie przez normalne wpłaty, stosownie do ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, a nadto przez kwoty wpływające z ewentualnej sprzedaży starych materiałów użytych urządzeń, zaś obciążony każdorazowo wydatkami na odnowienie.

Odnowienie urządzeń z rzeczono-go funduszu nie będzie uważane za powiększenie wartości przedsiębiorstwa; kwoty na to wydatkowane nie powiększają kapitału włożonego w przedsiębiorstwo przez uprawnionego, nie podlegają umorzeniu i oprocentowaniu na rzecz uprawnionego i nie mają wpływu na cenę wykupu przedsiębiorstwa.

Do funduszu odnowienia nie dolicza się żadnych procentów.

§ 13. Miasto ma prawo, za zapłatą uprawnionemu odpowiedniego odszkodowania, zażądać oddania całkowitego urządzenia przed terminem: po raz pierwszy w dniu 1 stycznia 1945 r., a począwszy od tego terminu co lat pięć, t. j. 1 stycznia 1950 r., 1955, 1960 roku, pod warunkiem uprzedniego rejentalnego wypowiedzenia na dwa lata zgóry, poza tem w każdej chwili, zgodnie z § 24.

§ 14. Odszkodowanie przy przedterminowym wykupie, zgodnie z § 13 i 24, musi być zapłacone przez wykupującego w chwili objęcia przedsiębiorstwa i składa się z dwóch części.

Pierwsza część odszkodowania równać się będzie iloczynowi z prze-

część czystego dochodu z przedsiębiorstwa, osiągniętego w ciągu pięciu lat, mianowicie w ostatnich czterech latach przed dokonaniem wypowiedzenia z dołączeniem jednego roku po tem wypowiedzeniu, t. j. kwocie przewyżki wpływów brutto, osiągniętych, stosownie do ksiąg przedsiębiorstwa, ponad wydatkami brutto, t. j. wydatkami wyłącznie eksploatacyjnymi, z odliczeniem z tej kwoty podatków stałych, nie zamieszczonych w wydatkach brutto, z wyjątkiem nadzwyczajnych świadczeń państwowych i komunalnych, pomnożonego przez ilość lat, pozostałych od dnia przejścia przedsiębiorstwa do dnia expiracji niniejszej umowy, t. j. do dnia 31 grudnia 1964 roku.

Drugą część stanowić będzie kwota, równa wysokości nieumorzonych jeszcze, zgodnie z § 12, kosztów całkowitych wszystkich obiektów, nabytych dla rozszerzenia zakładu po 1 stycznia 1925 roku, za wyłączeniem obiektów, wskazanych w § 31.

Ta druga część odszkodowania będzie płatna w dniu oddania przedsiębiorstwa, o ile na 6 miesięcy przedtem odnośne obliczenie zostanie przedstawione przez uprawnionego; w przeciwnym razie część ta będzie płatna w sześć miesięcy po przedstawieniu obliczenia.

Umarzanie oblicza się do dnia wykupu, zgodnie z § 12.

§ 15. Jeżeli co do warunków wykupu (§§ 12, 14 i 24) trybu i sposobu przejścia zakładu lub stanu jego urządzeń nie nastąpi dobrowolne porozumienie, kwestje te rozstrzygnie na zasadzie postanowień niniejszego uprawnienia komisja do tego powołana.

§ 16. Komisja, wskazana w § 15, będzie się składać z przewodniczącego, dwóch przedstawicieli, wyznaczonych przez Miasto Łódź i dwóch, wyznaczonych przez uprawnionego.

Przewodniczącego wybierają wyznaczeni czterej przedstawiciele.

Jeśli nie nastąpi zgoda co do osoby przewodniczącego, tenże będzie wy-

znaczony przez Ministra Robót Publicznych z pośród osób, nie będących na służbie państwowej; ograniczenie powyższe nie dotyczy profesorów szkół akademickich.

Jeżeli jedna ze stron w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia wezwania przez drugą stronę nie wyznaczy swoich przedstawicieli do komisji, albo jej przedstawiciele uchylą się od spełniania swych zadań i z tych powodów orzeczenie k-sji nie nastąpi w ciągu dwóch miesięcy od dnia doręczenia wezwania, wówczas na miejsce przedstawicieli tej strony wejdą osoby, wyznaczone przez Ministra Robót Publicznych.

§ 17. O ileby zakład elektryczny miał być wykupiony przez Państwo, w myśl § 11 niniejszego uprawnienia, do komisji wskazanej w § 16, zamiast przedstawicieli Miasta, wejdą przedstawiciele Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 18. Przy przejmowaniu zakładu elektrycznego, uprawniony odda wszystkie urządzenia zakładu elektrycznego w stanie czynnym, zdającym do normalnej i sprawnej pracy.

§ 19. W razie nieprzejścia przez Miasto Łódź względnie Państwo zakładu elektrycznego, z chwilą wygaśnięcia uprawnienia, albo w razie nieprzedłużenia niniejszego lub nieudzielenia nowego uprawnienia, albo wreszcie, w razie nieudzielenia uprawnienia innej osobie z warunkiem przejścia przez nią zakładu elektrycznego, uprawniony zobowiązany będzie zlikwidować działalność swego zakładu, a wszystkie urządzenia zakładu, znajdujące się na drogach publicznych i posiadłościach państwowych, gminnych i prywatnych, z których uprawniony korzystał na zasadzie art. 8 Ustawy Elektrycznej, usunąć na żądanie Ministra Robót Publicznych, w terminie przez nich oznaczonym, nie krótszym jednak niż dwuletni.

W razie nieuszkodzenia tego — władze zarządzające odnośnymi drogami i posiadłościami, względnie właściciele posiadłości, będą mogły

postąpić z urządzeniami zakładu według swego uznania, nie wyłączając zniszczenia tych urządzeń lub obrócenia ich na swoją korzyść.

§ 20. Siedzibą Zarządu uprawnionego jest miasto Łódź.

Zmiana siedziby może nastąpić jedynie za zgodą Miasta; uprawniony nie może przenieść swojej siedziby poza granice Rzeczypospolitej Polskiej.

O zmianie siedziby uprawniony jest obowiązany zawiadomić Ministerstwo Robót Publicznych. Skład Zarządu przedsiębiorstwa winien być podawany do wiadomości Ministerstwa Robót Publicznych.

W razie przeniesienia siedziby Zarządu uprawnionego — w mieście Łodzi znajdować się będzie co najmniej jeden jego pełnomocnik.

§ 21. Przeniesienie uprawnienia niniejszego na inną osobę, albo wydzierżawienie całego zakładu elektrycznego lub jego części może nastąpić jedynie za zgodą Miasta Łodzi i za zezwoleniem Ministerstwa Robót Publicznych.

§ 22. Dla rozszerzenia zakładu elektrycznego, uprawniony ma prawo w ciągu pierwszej połowy trwania uprawnienia t. j. do dnia 31 grudnia 1944 roku zaciągnąć dług obligacyjny w wysokości połowy kwoty zakładowego kapitału akcyjnego.

Dla zaciągnięcia długu obligacyjnego po upływie pierwszej połowy trwania koncesji oraz dla zwiększenia długu obligacyjnego ponad wskazaną kwotę, jako też dla zaciągnięcia innego długu hipotecznego, wreszcie dla obciążenia nieruchomości uprawnionego serwitutami, należy uzyskać zgodę Miasta Łodzi i zezwolenie Ministerstwa Robót Publicznych.

Przy wykupie przedsiębiorstwa, długi obligacyjne, hipoteczne i serwituty będą odliczone z sumy, należnej uprawnionemu za wykup, i przejęcie wzgl. spłacone przez nowych właścicieli zakładu.

§ 23. Niedokonanie przelewu uprawnienie na rzecz Spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”

w przewidzianym terminie do sześciu miesięcy od daty niniejszego uprawnienia lub nieprzejęcia zakładu w terminie, oznaczonym w § 9, z winy uprawnionego, pociąga za sobą, po trzykrotnem pisemnem wezwaniu w terminach tygodniowych, unieważnienia uprawnienia.

Unieważnienie uprawnienia może nastąpić również po trzykrotnem pisemnem wezwaniu przez Ministerstwo Robót Publicznych w odstępach nie mniej niż dwutygodniowych w wypadkach następujących:

1. w razie nierozpoczęcia lub niewykonania we właściwym czasie robót nad rozbudową i rozszerzeniem zakładu elektrycznego — odpowiednio do wymagań niniejszego uprawnienia (w szczególności §§ 27 i 37) lub nieuruchomienia we właściwym czasie odnośnych urządzeń;

2. w razie nieuruchomienia zakładu elektrycznego lub jego części, unieruchomionych przez pożar lub inny wypadek w terminie, wyznaczonym przez Miasto Łódź po porozumieniu się z uprawnionym, a gdyby do takiego porozumienia nie doszło, w terminie, wyznaczonym przez Ministerstwo Robót Publicznych;

3. w razie odmowy względnie niewykonania przez uprawnionego urządzenia elektrycznego oświetlenia ulic, zgodnie z warunkami podanymi w niniejszem uprawnieniu (§§ 65 do 69 włącznie);

4. i wogóle w razie systematycznego naruszenia podstawowych zobowiązań uprawnionego — żądanie — uczynienia zapotrzebowaniu na energię elektryczną w zakresie i na warunkach, przewidzianych w uprawnieniu.

W razie unieważnienia uprawnienia, kaucja złożona przez uprawnionego (§ 92) podlega zatrzymaniu w całości na rzecz Skarbu.

Niezależnie od powyższego będą przedsiębiorane w trybie i wypadkach przez prawo przewidzianych — środki prawne dopuszczalne gwoili utrzymaniu i zapewnianiu ruchu zakładu

elektrycznego, wogóle i jego poszczególnych urządzeń.

§ 24. W razie unieważnienia uprawnienia, Miasto względnie Państwo będzie mogło natychmiast wykupić zakład elektryczny.

Cena wykupu w tym wypadku oblicza się na zasadzie § 14, przy czem obliczoną kwotę zmniejsza się o 10%, w okresie pierwszych 20-tu lat trwania uprawnienia i o 15% w latach pozostałych.

Kwota ta wypłaconą będzie nie później niż w ciągu 6-ciu miesięcy od chwili przejęcia zakładu.

§ 25. Minister Robót Publicznych wyznaczy Władzę Nadzorczą, która spełniać będzie nadzór nad wykonaniem warunków niniejszego uprawnienia.

Koszty tego nadzoru pokryte będą z opłat na rzecz Państwa z wpływów brutto (§ 82).

ROZDZIAŁ II.

Wykonanie zakładu elektrycznego.

§ 26. Elektrownia uprawnionego, wskazana w § 9, rozszerzona będzie przy zastosowaniu turbogeneratorów prądu zmiennego trójfazowego o częstotliwości 50 okresów.

Sieć wysokiego i niskiego napięcia będzie wykonana jako sieć podziemna i napowietrzna, przy czem uprawniony obowiązuje się stosować w środkowej części miasta, podług załączonego planu podziemne przewody i powiększać ich ilość w miarę rozszerzania się sieci tak, aby przy wygaśnięciu terminu uprawnienia wszelkie przewody w obrębie miasta Łodzi ułożone były w ziemi, z wyjątkiem przewodów napowietrznych dla oświetlenia ulic na krańcach miasta, i to za zgodą Miasta.

Powinny być zapewnione należyte własności techniczne energii, dostarczanej odbiorcom.

§ 27. Zakład elektryczny winien być takiej wielkości, względnie tak powiększany, aby mógł pokrywać w każdej chwili całkowite zapotrzebowanie energii elektrycznej w myśl niniejszego uprawnienia; nadto dla

zapewnienia ciągłości dostawy prądu winien posiadać dostateczną rezerwę, w rozmiarze nie mniej 10% największego obciążenia w roku poprzednim. Od obowiązku posiadania tej rezerwy zakład elektryczny może być zwolniony za zgodą Miasta, o ile Minister Robót Publicznych uzna, że dostawa prądu z zewnątrz jest zapewniona dostatecznie i na odpowiedni okres czasu.

Dla zabezpieczenia ciągłości ruchu na wypadek przerw w dostarczaniu paliwa, uprawniony musi posiadać na składzie stały zapas paliwa, wystarczający na trzy tygodnie normalnej pracy zakładu.

§ 28. Zakład elektryczny winien być rozszerzany, zgodnie z nowoczesnymi wymaganiami techniki, na podstawie planów, zatwierdzonych we właściwym trybie przy udzielaniu pozwoleń na budowę.

Wszystkie urządzenia powinny być wykonane i utrzymywane, zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami i przepisami, oraz powinny być dostosowane do warunków ruchu i bezpieczeństwa publicznego, jako też i zabezpieczać regularną i prawidłową dostawę prądu.

§ 28-a. Przy wykonaniu urządzeń powinien uprawniony przy jednakowych warunkach dawać pierwszeństwo wyrobom polskim.

§ 29. Uprawniony winien uzyskać zezwolenie odpowiednich władz na wykonanie robót, dla których takie pozwolenie jest wymagane w szczególności wszystkie roboty ziemne i brukarskie, niezbędne przy przekładaniu i przy eksploatacji sieci przewodów, może wykonywać uprawniony nie inaczej, jak pod warunkiem uprzedniego uzyskania zgody Miasta, przy czem zobowiązany jest doprowadzić swoim kosztem uszkodzoną przestrzeń do pierwotnego stanu natychmiast po ukończeniu robót. O ile to nie nastąpi w ciągu tygodnia po ukończeniu robót, Miasto doprowadza uszkodzoną przestrzeń ulicy lub placu do pierwotnego stanu na koszt uprawnionego; to samo prawo

przysługuje również Miastu, o ile roboty te nie zostały wykonane w należyty sposób.

O zamierzonym rozpoczęciu robót uprawniony winien uprzedzić władze nadzorcze na 5 dni naprzód. Wyjątek mogą stanowić nagle i nieprzewidziane roboty, związane z utrzymaniem ruchu elektrowni i z zapewnieniem ciągłości dostawy prądu; o wypadkach tych należy jednak zawiadomić władzę nadzorczą.

§ 30. Uprawniony ma prawo za zgodą Ministra Robót Publicznych i Miasta Łodzi, zamiast rozszerzenia elektrowni własnej lub dla zabezpieczenia potrzebnej rezerwy, otrzymywać dodatkową energję z zewnątrz. Natomiast pobieranie energii tej z innej istniejącej już elektrowni, zamiast rozszerzenia własnej, może być wymagane przez Ministra Robót Publicznych jedynie pod warunkami:

1. że cena nabywanej w ten sposób energii będzie na szynach zbiorczych elektrowni uprawnionego co najmniej o 15% niższa od kosztów własnego wytwarzania dodatkowej energii;

2. że ilość energii, która podlega dostarczaniu i jej własności technicznej, jako to wahania napięcia, częstotliwość i t. p. będą stale zabezpieczone.

Uprawniony jest zwolniony od przymusu pobierania energii z zewnątrz, jeśli dostawa energii jej nie da uprawnionemu dostatecznej gwarancji prawidłowej dostawy prądu.

§ 31. Uprawnionemu przysługuje prawo dokonywania powiększeń swych urządzeń według własnego uznania przy uwzględnianiu przepisów § 27. Po 1 styczniu 1949 roku znaczniejsze jednak powiększenia, które wynosiły więcej niż 10% wartości książkowej istniejących wówczas urządzeń, winny być dokonywane za zgodą Miasta Łodzi.

W razie, gdyby uprawniony nie uzyskał wymaganej zgody, może on to powiększenie wykonać, jednak wykupujący nie jest wtedy zobowiązany przy przedterminowym wyku-

pie lub też przy przejściu zakładu elektrycznego zwrócić uprawnionemu przewidziane w §§ 12, 13 i 14 kwoty na nieumorzone koszty inwestycyjne tych powiększeń.

Jeżeli Miasto Łódź względnie Ministerstwo Robót Publicznych, uprzedzając uprawnionego o zamierzonym wykupie zakładu elektrycznego, albo po takim uprzedzeniu, zastrzeże, że zakład nie może być rozszerzany, uprawniony będzie obowiązany zastosować się do tego zastrzeżenia. Nie dotyczy to robót, już będących w toku.

§ 32. Zakład wytwórczy uprawnionego, jako też wszelkie części zakładu elektrycznego, które nie mogą być wykonane na cudzych posiadłościach na zasadzie § 8 Ustawy Elektrycznej, mają być zbudowane tylko na gruntach, stanowiących własność uprawnionego.

Uprawniony nie ma prawa na gruntach, zajętych urządzeniami zakładu elektrycznego, albo też, zgodnie z warunkami uprawnienia niniejszego, przeznaczonych dla rozszerzenia zakładu — stawiać zabudowań lub wydzierżawiać już istniejące dla celów nie mających żadnego związku z eksploatacją zakładu.

§ 33. Odpada.

§ 34. Wszystkie urządzenia zakładu elektrycznego winny być wykonane w ten sposób, aby nie wywierały szkodliwego wpływu na inne istniejące urządzenia.

Wykonanie swoich urządzeń zgodnie z istniejącymi przepisami nie zwalnia uprawnionego, w razie, jeżeliby szkodliwy wpływ jego urządzeń na inne już istniejące został ustalony, od obowiązku przedsięwzięcia wszelkich zarządzeń, które byłyby konieczne dla usunięcia tego wpływu. W razie zaś, gdyby szkodliwego wpływu nie dało się uniknąć, uprawniony poniesie koszt odpowiedniego przerobienia cudzych urządzeń istniejących.

§ 35. W razie całkowitego lub częściowego ustania działalności zakładu elektrycznego, urządzenia nie-

czynne a zainstalowane na obszarach publicznych lub prywatnych, powinny być na żądanie odnośnych władz względnie właścicieli posiadłości usunięte.

W braku porozumienia między stronami zainteresowanymi mogą one zwrócić się do Ministerstwa Robót Publicznych o wypowiedzenie się, czy odnośne urządzenia są rzeczywiście nieczynne, oraz—jaki termin należałoby wyznaczyć na ich usunięcie.

ROZDZIAŁ III.

Dostarczanie prądu.

§ 86. Uprawniony będzie obowiązany dostarczać energję elektryczną na warunkach niniejszego uprawnienia każdemu, kto na obszarze, objętym uprawnieniem, zgłosi odpowiednie żądanie i podpisze zobowiązanie według wzoru, zatwierdzonego bądź przy udzieleniu niniejszego uprawnienia, bądź w następstwie przez Ministra Robót Publicznych. Nie wyklucza to jednak możliwości zawierania z odbiorcami umów indywidualnych, byleby nie przeczyły one warunkom niniejszego uprawnienia.

§ 87. W granicach obszaru, na którym są ułożone przewody elektryczne sieci rozdzielczej, uprawniony obowiązany jest w terminie ośmiotygodniowym od dnia ogłoszenia, o ile nastąpi ono w okresie czasu od 15 marca do 1 września, przyłączyć do sieci każdego, kto zobowiąże się do pobierania prądu przez rok co najmniej, i o ile miejsce przyłączenia urządzenia znajduje się nie dalej, niż o 25 metrów od przewodów.

Jeżeli odległość odbiorcy od przewodów jest większa, albo jeśli chodzi o przyłączenie urządzeń o mocy ponad 10 kilowatów, uprawniony może wyznaczyć za zgodą władzy nadzorczej termin o tyle dłuższy od wyżej wskazanego, o ile tego wymaga wykonanie potrzebnych robót, a nadto przy przyłączeniach ponad 10 kilowatów ma prawo wymagać, aby odbiorca zagwarantował odbiór prądu na przeciąg do trzech lat przy zużyciu rocznem nie mniej 400 kilo-

watgodzin dla światła i 1000 kilowatgodzin dla siły na ustawiony kilowat mocy urządzenia.

Tam zaś gdzie przewody elektryczne sieci rozdzielczej nie są jeszcze ułożone, uprawniony obowiązany jest w terminie 6-ciu miesięcy okresu budowlanego od daty zgłoszenia przeprowadzić takie przewody i wykonać przyłączenie wszędzie tam, gdzie odbiorca zgłosi i zagwarantuje na przeciąg trzech lat zapotrzebowanie 80 watów na każdy metr bieżący wybudowanej linii, oraz zagwarantuje użytkowanie tej zgłoszonej mocy rocznie przez 400 godzin dla światła, względnie, 1200 godzin dla siły. Gwarancja ta ustaje z chwilą, gdy całkowite roczne zużycie wszystkich przyłączeń na jeden metr bieżący tego odcinka kabla osiągnie 81 kilowatgodzin dla światła, względnie 96 kilowatgodzin dla siły.

Jaka długość linii, służącej za podstawę do obliczenia gwarancji, uważa się długość odcinka linii od miejsca odgałęzienia od sieci, aż do miejsca przyłączenia instalacji.

§ 88. Za odmówienie przyłączenia odbiorców, zgodnie z § 87, uprawniony ulega karze, przewidzianej w § 98.

§ 89. Uprawniony może w wyjątkowych okolicznościach prosić Ministerstwo Robót Publicznych o zwolnienie go na pewien określony przeciąg czasu od obowiązku przyłączenia nowych odbiorców i dostarczania im energii.

§ 40. Jeżeli rozszerzenie zakładu elektrycznego ulega ograniczeniu na podstawie § 31 ustęp 3, uprawniony jest zwolniony od obowiązku wykonania nowych przyłączeń, nie dających się pogodzić z zarządzeniem ograniczeniem.

§ 41. Zgłaszając żądanie przyłączenia do sieci, odbiorca powinien przedstawić na piśmie zezwolenie właściciela nieruchomości, w której ma się znajdować urządzenie elektryczne, jeśli zażąda tego uprawniony.

§ 42. Instalacje o mocy powyżej 10 kilowatów uprawniony może przy-

łączyć wprost do sieci wysokiego napięcia. Uprawniony obowiązany jest wtedy dostarczyć przetworników (transformatorów) wraz z odpowiednimi urządzeniami wysokiego napięcia, odbiorca zaś obowiązany jest dać pomieszczenie na ich ustawienie.

Przy przyłączeniu silnika o mocy powyżej 10 kilowatów, uprawniony może ustawić licznik ze strony wysokiego napięcia.

§ 48. Przyrządy, ustawione przez uprawnionego u odbiorcy stanowią własność uprawnionego, który też ponosi koszty ich utrzymania oraz naprawy.

Odbiorcy nie wolno zrywać plomb i otwierać przyrządów, ani wykonywać w nich samowolnie jakichkolwiek bądź przełączeń, ani też włączać samowolnie do sieci swych urządzeń; w razie przekroczenia tego przepisu, uprawniony może poszukiwać strat i działać w myśl § 59.

Odbiorca wydaje odpowiednie pokwitowanie na przyrządy ustawione w jego mieszkaniu i odpowiada za nie.

§ 44. Wszelkie koszty, związane z wykonaniem przyłączenia odbiorcy, licząc od punktu przyłączenia do sieci aż do głównych bezpieczników, ponosi uprawniony, o ile długość tego przyłączenia w granicach posesji odbiorcy nie przekracza półtora metra, w przeciwnym wypadku różnicę kosztów, obliczoną na zasadzie cen, zatwierdzonych przez władzę nadzorczą, ponosi odbiorca.

§ 45. W wyjątkowych wypadkach uprawniony może żądać w ciągu pierwszych pięciu lat trwania uprawnienia, przy umowach na dostawę prądu powyżej 150 kilowatów mocy przyłączonej, szczególnie od odbiorców dalej położonych — pokrycia do 50% kosztów rozszerzenia urządzeń rozdzielczych zakładu elektrycznego, spowodowanych przyłączeniem odbiorcy; przyczem o ileby przez te urządzenia mieli otrzymywać prąd jeszcze inni odbiorcy — winien nastąpić odpowiedni podział tej wpłaty pomiędzy odbiorcami.

Rzeczoną wpłatę uprawniony obowiązany jest zwrócić odbiorcy względnie odbiorcom przez potrącanie przy odbiorze należności za pobraną energję w przeciągu czasu nie dłuższego niż pięcioletni.

Kosztorys na te nowe urządzenia musi być przedłożony, na żądanie odbiorcy, władzy nadzorczej do zatwierdzenia.

Wykonane w ten sposób urządzenia będą stanowić odrazu własność uprawnionego, jako część zakładu elektrycznego.

§ 46. Uprawniony winien wymagać od odbiorców, aby urządzenia ich były wykonane według obowiązujących przepisów bezpieczeństwa dla urządzeń elektrycznych.

Dla zapewnienia normalnego działania elektrowni i sieci, uprawniony ma prawo wydawać przepisy dodatkowe, uzupełniające przepisy ogólnie obowiązujące, w zależności od miejscowych warunków.

Przepisy te jednak nie mogą dawać przywilejów pewnym typom materiałów elektrotechnicznych, ani stwarzać wyłączności dla poszczególnych wytwórni tych materiałów. Przepisy te podlegają zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą i muszą być podawane do wiadomości odbiorców.

§ 47. Instalacje elektryczne u odbiorców mogą być wykonane tylko przez przedsiębiorców, mających do tego prawo.

Uprawnionemu służy również prawo ubiegania się o pozwolenie na wykonanie takich instalacyj.

§ 48. Uprawniony ma prawo wymagać od odbiorcy złożenia planu urządzeń elektrycznych, przyłączonych do sieci.

§ 49. Uprawniony może wymagać, aby odbiorca nie wprowadzał żadnych zmian w urządzeniach bez wiedzy i zgody uprawnionego.

§ 50. Uprawniony ma prawo przed przyłączeniem urządzenia odbiorcy sprawdzić to urządzenie celem stwierdzenia, czy odpowiada ono warunkom technicznym oraz przepisom bezpieczeństwa.

Jeżeli urządzenie nie odpowiada tym warunkom lub przepisom, uprawniony może odmówić przyłączenia aż do chwili doprowadzenia urządzenia do należytego stanu.

To samo stosuje się do zmian i powiększeń urządzeń już przyłączonych.

Za pierwsze sprawdzenie instalacji nie będzie pobierana przez uprawnionego żadna opłata.

Za następne sprawdzenia, o ile są konieczne z winy odbiorcy, uprawniony może pobierać opłatę, określoną w § 61 za ponowne sprawdzenie; odbiorcy przysługuje prawo odwołania się do władzy nadzorczej.

§ 51. O ileby się okazało, że przyłączone urządzenie elektryczne wywiera szkodliwy wpływ na ruch elektrowni lub przeszkadza innym odbiorcom korzystać z prądu, uprawniony może żądać pod rygorem zastosowania § 59 takich zmian urządzenia, któreby szkodliwy wpływ usunęły.

§ 52. Uprawniony ma prawo kontroli przyłączonych urządzeń elektrycznych w taki sposób i w takim czasie, aby to jak najmniej kłopotowało odbiorcę. W wyjątkowych wypadkach funkcjonariusze zakładu elektrycznego będą mieli dostęp do urządzeń odbiorcy o każdej porze.

Odbiorca jest obowiązany dopuszczać pracowników kontrolujących do wykonywania kontroli w godzinach dziennych, do zapisywania wskazań liczników i pobierania opłaty, jako też powinien wymagać od pracowników zakładu elektrycznego przedstawienia odpowiedniej legitymacji.

§ 53. Do obliczenia ilości zużytej energii, o ile nie są stosowane ryczałtowe taryfy, służą liczniki, ustawiane u odbiorców.

Liczniki winny należeć do typów, dopuszczonych przez Główny Urząd Miar.

§ 54. Funkcjonariusze uprawnionego, zajmujący się odczytywaniem wskazań liczników, obowiązani

są komunikować odbiorcom na ich żądanie wyniki odczytów.

Odbiorcy mogą reklamować prawidłowość odczytów w terminie 7-iu dni.

§ 55. Na pisemne żądanie odbiorcy, uprawniony jest obowiązany sprawdzić licznik.

O ileby się okazało, że wskazania licznika są prawidłowe w granicach dopuszczalnej niedokładności, koszty sprawdzenia ponosi odbiorca.

§ 56. W razie, jeśli licznik odbiorcy zatrzyma się lub zacznie wskazywać nieprawidłowo, zużycie prądu w miesiącu, w którym to dostrzeżono, oblicza się według średniej arytmetycznej liczby wyrażających zużycie energii w miesiącu poprzedzającym i następującym.

O ile rachunek został poprzednio uregulowany, kwota nadpłacona będzie zwrócona odbiorcy, niedopłacona zaś będzie pobrana przy następnym rachunku.

Zarówno uprawniony, jak i odbiorca może kwestionować wyłącznie tylko prawidłowość wskazań licznika, podanych w ostatnim rachunku za prąd, o ile wadliwe działanie licznika nie zostało spowodowane czyjakolwiek złą wola.

§ 57. Odbiorcy służy prawo ustawienia u siebie na swój koszt licznika kontrolującego poza licznikiem uprawnionego, opłata za prąd będzie jednak uiszczana według wskazań licznika zakładu elektrycznego, dopóki nie będzie stwierdzone, że licznik ten wskazuje ilość zużytego prądu wadliwie.

Uprawniony nie ma prawa odmówić włączenia licznika kontrolującego.

§ 58. O odstąpieniu instalacji elektrycznej innej osobie odbiorca winien zawiadomić uprawnionego w terminie siedmiodniowym.

Do zawiadomienia musi być dołączone zobowiązanie nowego odbiorcy do przejścia umowy uprawnionego z poprzednim odbiorcą.

§ 58 a. Obrachunek z odbiorcami uskutecznia się, stosownie do

poszczególnych umów, półmiesięcznie, miesięcznie lub kwartalnie.

Rachunki za dostawę prądu i inne świadczenia, przewidziane niniejszym uprawnieniem, winny być regulowane przez odbiorców przy wręczeniu rachunku przez inkasentów. O ile to nie nastąpi, odbiorca winien w terminie dziesięciodniowym wpłacić należność z rachunku w oznaczonym przez uprawnionego miejscu płatniczem bezpośrednio za pomocą przekazu pocztowego lub Pocztowej Kasy Oszczędności, o ile w mieście Łodzi będzie istniał jej Oddział.

Uprawniony ma prawo po upływie dalszych czterech dni, nie tracąc prawa do otrzymania swych należności, przerwać dostawę energii elektrycznej odbiorcy, o ile odbiorca nie będzie posiadał dowodu wpłacenia.

Dla zabezpieczenia należności, za dostawę prądu, uprawniony może w wyjątkowych wypadkach żądać od odbiorców kaucji w wysokości, nieprzekraczającej przypuszczalnej należności za trzytygodniowe zapotrzebowanie w miesiącu wrześniu.

§ 59. Uprawniony ma prawo odłączyć od sieci urządzenie odbiorcy:

1. w razie wykrycia w tych urządzeniach zmian, dokonanych bez zawiadomienia o tem uprawnionego (§ 49);

2. w razie niezawiadomienia o odstąpieniu instalacji (§ 58);

3. w razie niewykonania zmian w urządzeniach odbiorcy, zażądanych przez uprawnionego celem usunięcia szkodliwych wpływów, przewidzianych w § 51;

4. w razie nieuregulowania rachunku, zgodnie z § 58a;

5. w razie ogłoszenia upadłości odbiorcy;

6. w razie stwierdzenia uszkodzenia licznika lub innych przyrządów, ustawionych u odbiorcy, albo stwierdzenia niedozwolonych manipulacyj z temi przyrządami (§ 42);

7. w razie niedopuszczenia funkcjonariuszów uprawnionego do kontroli urządzeń lub do odczytania wskazań liczników (§ 52).

W wypadkach pierwszym do trzeciego odłączenie może nastąpić dopiero za trzydniowym uprzedzeniem.

§ 60. Instytucje publiczne względnie użyteczności publicznej mogą być wyłączone za nieuregulowanie rachunków dopiero po przekroczeniu obowiązującego wszystkich odbiorców terminu płatności o dwa tygodnie. Ograniczenie to nie pozbawia jednak uprawnionego prawa dochodzenia odszkodowania za opóźnienie w uiszczeniu należności.

§ 61. Za ponowne przyłączenie uprawniony ma prawo żądać opłaty w wysokości do sześciu złotych. O ile jednak odłączenie nie nastąpiło wskutek samowolnych zmian w urządzeniach, pobierana będzie, oprócz wskazanych sześciu złotych, dodatkowa opłata za ponowne sprawdzenie, w wysokości jednego złotego od każdego kilowata mocy dla motorów i dwudziestu pięciu groszy od każdej przyłączonej lampki, conajmniej jednak pięciu złotych.

§ 62. W razie gdyby odbiorca, korzystający z prądu na podstawie specjalnej taryfy, włączył do odpowiedniego licznika bez wiedzy uprawnionego odbiorniki, dla których pobór prądu powinien być opłacany podług wyższej taryfy, uprawniony ma prawo policzyć za całkowite zużycie prądu przez odbiorcę według wyższej taryfy.

§ 63. Jeśliby naprawy sieci, przyłączenie nowych odbiorców lub tym podobne roboty wymagały czasowego wyłączenia części odbiorców, uprawniony ma prawo przerwać dopływ prądu na możliwie krótki okres czasu, wznowiając jego dostarczenie natychmiast po ustaniu powodów przerwy.

Odbiorców, a przedewszystkiem instytucje publiczne względnie użyteczności publicznej należy zawczasu uprzedzić w drodze publikacji o zamierzonej przerwie.

Niezawiadomienie pociąga za sobą karę, przewidzianą w § 93 p. 8 niniejszego uprawnienia.

§ 64. W razie przerwy w dostarczaniu prądu, trwającej jednym ciągiem dłużej niż dwie godziny lub przerw, wynoszących łącznie więcej niż 8 godzin w tygodniu, uprawniony ulega karze, przewidzianej w § 93, p. 1, o ile nie udowodni, że przerwa nastąpiła wskutek siły wyższej, z winy osób postronnych lub wogóle nie z winy uprawnionego.

ROZDZIAŁ IV. Oświetlenie uliczne.

§ 65. Uprawniony jest obowiązany utrzymywać nadal swoim kosztem istniejące w mieście Łodzi w obecnym zakresie oświetlenie elektryczne ulic, a nadto na żądanie miasta jest obowiązany na swój koszt rozszerzać je w przepisanej przez Miasto kolejności.

Koszt całkowitego urządzenia jednej lampy z odpowiednimi przewodami zasilającymi nie powinien przekraczać 2.400 złotych.

W razie przedterminowego wykupu zakładu oraz przy wygaśnięciu uprawnienia, całkowite urządzenie oświetlenia ulic przechodzi bezpłatnie na rzecz Miasta.

W ostatnim roku trwania uprawnienia zapłata za energję dla oświetlenia ulic pozostaje w Kasie Miejskiej, jako zabezpieczenie oddania w należyty stan całkowitej instalacji elektrycznego oświetlenia ulic.

§ 66. W przedmiocie oświetlenia ulicznego uprawniony może zawierać z Miałem jeszcze umowy dodatkowe, byleby nie przeczyły one postanowieniom niniejszego uprawnienia.

§ 67. Corocznie, poczynając od 1 stycznia 1926 roku, elektryczne oświetlenie ulic ma być urządzone na długości do pięciu kilometrów ulic, przytem każdorazowo w jednej dzielnicy i w połączeniu z istniejącą siecią.

Wymienioną instalację elektrycznego oświetlenia ulic, ze słupami, latarniami, przewodami, bezpiecznikami, wyłącznikami i wogóle ze wszystkimi przynależnościami uprawniony jest obowiązany wykonać swoim

kosztem, podług ostatnich wymagań techniki w tej dziedzinie.

Do tego corocznego rozszerzenia oświetlenia ulic, uprawniony będzie obowiązany dotąd, dopóki w mieście nie będzie ustawione oprócz istniejącego przed wejściem w życie niniejszego uprawnienia oświetlenia elektrycznego ulic, 1000 lamp po 500 watów każda, a w razie jeśli roczna produkcja energii elektrycznej w elektrowni wzrośnie do 150.000.000 kilowatogodzin, to jeszcze dalsze 500 lamp o tej samej mocy świetlnej.

Uprawniony jest obowiązany swoim kosztem utrzymywać w porządku całe urządzenie elektrycznego oświetlenia ulic, zarówno istniejącego przed wejściem w życie niniejszego uprawnienia, jak i nowourządzonego, zamieniać na nowe wszystkie części, które uległy uszkodzeniu lub zużyciu, w szczególności zamieniać przepalane lampy, oraz zapalać i gasić światło w godzinach przez Miasto oznaczonych, i wogóle mieć dozór nad całym oświetleniem elektrycznym ulic.

Oświetlenie ulic ma być urządzone z zastosowaniem żarówek napełnionych gazem, a umieszczonych na słupach metalowych, ustawionych w odstępach około 50 metrów z nieruchomem zawieszeniem lamp do wysokości 9-ciu m.

Wszędzie, gdzie okaże się możliwe, lampy należy zawieszać na rozetkach lub na wspornikach, przymocowanych do słupów istniejących.

Każda latarnia uliczna i słup powinny posiadać numer porządkowy, lampa zaś określenie światłości i zużycia energii.

§ 68. Uprawniony obowiązany jest stosować w przyszłości wypróbowane praktycznie udoskonalenia w dziedzinie oświetlenia elektrycznego, specjalnie do systemu, wielkości i rozmieszczenia lamp, pod warunkiem, że odpowiednie wydatki uprawnionego na oświetlenie ulic w tym wypadku nie będą wyższe od uprzednich.

§ 69. Natychmiast po wejściu w życie niniejszego uprawnienia, upraw-

niony jest obowiązany przystąpić do sporządzenia ogólnego projektu oświetlenia miasta z podziałem na poszczególne dzielnice, o liczbie lamp około 100 (stu) w każdej, jak również do wykonania projektów i rysunków technicznych, słupów, latarni, rozet, wsporników i kinkietów i całego urządzenia oraz rozmieszczenia lamp w każdej dzielnicy i przedstawić projekt do zatwierdzenia miasta.

Prace nad rzezonemi projektami, planami i rysunkami powinny być prowadzone w porozumieniu z Miastem i w takim tempie, aby w przeciągu sześciu miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego uprawnienia projekty mogły być zatwierdzone przez Miasto.

W ciągu dwóch lat od chwili wejścia w życie niniejszego uprawnienia musi być wykonane i oddane do użytku publicznego oświetlenie w dzielnicy, przewidzianej w planie oświetlenia ulic.

W każdym następnym roku musi być wykonane i oddane do użytku publicznego oświetlenie w kolejnej dzielnicy, jeżeli dywidenda łącznie z kwotą odpisaną na fundusz dyspozycyjny w roku poprzednim wynosiła nie mniej, jak 6% (sześć procent).

Miastu przysługuje prawo żądania wykonania oświetlenia nie w kolejnej dzielnicy przypadającej na najbliższy okres, lecz w innej wskazanej przez Miasto, a przewidzianej w planie oświetlenia ulic, o ile na to pozwolą kable.

Miasto może również żądać zmiany rozmieszczenia lamp w dzielnicach, jednakże tylko przed wykonaniem urządzenia.

Uprawniony obowiązany jest zastosować się do tych żądań, jeżeli je otrzyma przed 1 kwietnia roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić żądana przez Miasto zmiana.

§ 70. Godziny palenia się lamp ulicznych będą oznaczone w rocznej tabeli, ustanowionej przez Miasto i zatwierdzonej przez władzę nadzorczą. Z ogólnej ilości lamp do 50% (pięćdziesięciu procent) może palić

się w ciągu połowy nocy, reszta przez całą noc.

Miasto za zgodą władzy nadzorczej może czynić zmiany w tabeli, które te zmiany obowiązywać będą uprawnionego nie wcześniej, niż po upływie 14 (czternastu dni) od daty zawiadomienia go o zmianach.

O uruchomieniu nowo zainstalowanych lamp zostaje Miasto powiadomione na 7 (siedem) dni przedtem.

§ 71. Jeżeli lampy uliczne nie będą się paliły w oznaczonych przez Miasto godzinach, i o ile w przeciągu trzech godzin po zawiadomieniu wadliwości nie będą usunięte, uprawniony podlegać będzie karze od każdej lampy, za cały czas jej niepalenia się, w wysokości podwójnej ceny zużywanego przez nią prądu.

Przy nowych instalacjach oświetlenia ulicznego postanowienie to wchodzi w życie dopiero po upływie 3 (trzech) miesięcy od dnia uruchomienia danej instalacji.

Uprawniony jest odpowiedzialny tylko wtedy, jeżeli wymienione nieprawidłowości wywołane zostały z jego winy lub jego funkcjonariuszów, nie zaś z winy osób trzecich, albo z powodu działania siły wyższej.

Wyżej wzmiankowane nieprawidłowości w utrzymaniu naprawy i konserwacji poszczególnych części elektrycznego oświetlenia ulicznego, które pociągają za sobą nałożenie kary, powinny być stwierdzone przez odpowiednie organy Miasta lub przez policję, po wezwaniu przedstawiciela uprawnionego i zakomunikowane pisemnie uprawnionemu przez Miasto w przeciągu tygodnia.

Nieprzybycie przedstawiciela uprawnionego nie wstrzymuje zestawienia protokołu.

Kary za niekłaadności w oświetleniu miasta będą potrącane z należności, przypadającej uprawnionemu za oświetlenie.

W celu umożliwienia kontroli nad wykonaniem przez uprawnionego warunków oświetlenia ulic, uprawniony obowiązany jest oddawać swe laboratorium, zaopatrzone we wszelkie

potrzebne aparaty, do dyspozycji osób lub komisyj, wydelegowanych przez Miasto dla sprawdzenia i kontrolowania natężenia prądu, napięcia, oporności i światłości.

Na koszty kontroli uprawniony wpłaca Miastu kwotę odpowiadającą poborowi jednego inspektora.

§ 72. W razie dłuższej całkowitej przerwy w oświetleniu, spowodowanej uszkodzeniem maszyn lub sieci kablowej, uprawniony obowiązany będzie w ciągu miesiąca urządzić na swój koszt inne oświetlenie w najniezbędniejszym zakresie, uznane przez Miasto za wystarczające do czasu naprawy maszyn lub sieci.

§ 73. Odpada.

ROZDZIAŁ V.

Opłaty za prąd i za liczniki.

§ 74. Uprawniony będzie pobierał opłaty od odbiorców na dostarczany prąd i ustawiane liczniki. Poza tem i poza wypadkami, wyraźnie przewidzianymi niniejszem uprawnieniem, uprawniony nie ma prawa wymagać od odbiorców żadnych innych opłat z tytułu czynności i świadczeń, do których jest obowiązany niniejszem uprawnieniem.

§ 75. Zasadnicza opłata za prąd nie może wynosić więcej niż:

1. 20 groszy za jedną kilowatgodzinę dla siły;

2. do 31 grudnia 1938 roku — 54 gr. za 1 kilowatgodzinę dla światła, co stanowi 2,7 raza ceny energii dla siły; w dalszym zaś okresie trwania uprawnienia — 52 gr. za 1 kilowatgodzinę dla światła, co stanowi 2,6 raza ceny energii dla siły;

3. 10 groszy za 1 kilowatgodzinę dla oświetlenia ulicznego, co stanowi połowę ceny energii dla siły.

Opłaty powyższe obowiązują:

1. przy średniej cenie węgla mytego, gatunku orzecha II i III, z głębokich kopalń Zagłębia Dąbrowskiego, o wartości opałowej 6000—6500 ciepłostek, z dodaniem podatków państwowych i komunalnych oraz kosztów przewozu do stacji kolejowej Łódź — zł. 80.— (trzydzieści) za

tonnę. Średnia cena węgla dla obliczeń w przyszłości będzie określana na zasadzie odpowiednich cen, ogłoszonych przez Władze Państwowe, a w razie braku takich ogłoszeń — przez Zrzeszenie Wytwórców Zagłębia Dąbrowskiego;

2. przy minimum egzystencji (koszty utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z czterech osób) w wysokości 2,65 złotych (dwóch złotych i 65 groszy) dziennie, według obliczeń lokalnej komisji do badania zmian kosztów utrzymania w Łodzi, w razie jej zniesienia — według obliczeń Miasta, przeprowadzanych na podstawie wzoru wyżej wymienionej komisji z dn. 29 września 1928 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z dnia 16 października 1928 roku № 89 poz. 501) i zatwierdzonych przez władzę nadzorczą.

§ 76. Uprawniony obowiązany jest udzielać opustów od taryf maksymalnych, wskazanych w § 75, zależnie od ilości godzin użytkowania każdego przyłączonego kilowata mocy u odbiorcy, przyczem opust odnosi się do całorocznego zużycia, mianowicie:

1. dla oświetlenia prywatnego przy użytkowaniu w ciągu roku:

ponad 400 godzin	—	2 proc.
" 500 "	—	5 "
" 600 "	—	10 "
" 700 "	—	12 "
" 800 "	—	14 "
" 900 "	—	16 "
" 1000 "	—	18 "
" 1500 "	—	24 "
" 2000 "	—	30 "

2. dla lokali, które służą wyłącznie do celów mieszkalnych, a w których w każdym pokoju ustawiono nie więcej, jak jedną lampę, zwiększają się wyżej wskazane opusty o 50 proc., o ile odbiorcy nie korzystają z opłat ryczałtowych;

3. dla siły przy użytkowaniu w ciągu roku:

ponad 1200 godzin	—	5 proc.
" 1400 "	—	6 "
" 1600 "	—	7 "

ponad 1800 godzin	—	8 proc.
" 2000 "	—	10 "
" 2500 "	—	15 "
" 3000 "	—	20 "
" 3500 "	—	25 "
" 4000 "	—	30 "
" 4500 "	—	35 "
" 5000 "	—	40 "

Roczna ilość godzin określa się po upływie roku eksploatacyjnego przez podzielenie rocznego zużycia energii elektrycznej u poszczególnego odbiorcy, wedle wskazań licznika, przez ilość kilowatów mocy ogólnej odbiorników, włączonych na dany licznik.

Odpowiednia kwota opustu odlicza się z najbliższego rachunku względnie rachunków.

Uprawniony może stosować taryfy ryczałtowe dla mniejszych odbiorców oraz taryfy, oparte na stałej rocznej opłacie od kilowata mocy przyłączonych odbiorników i na opłacie od dostarczonej kilowatogodziny, wykazanej przez licznik.

Uprawniony może stosować wszelkie inne sposoby taryfikacji, byleby przy ostatecznym rocznym obrachunku, przeciętna cena dostarczanej kilowatogodziny nie przekraczała dla poszczególnych odbiorców dozwolonych stawek maksymalnych, podanych w poprzednim paragrafie.

Taryfy ryczałtowe będą obliczane dla mieszkań prywatnych przy założeniu, że czas palenia nie przekracza 1900 godzin rocznie dla każdej lampy.

§ 77. O ile uprawniony ma zamiar stosować w szerszym rozmiarze taryfy, o których mowa w § 76, powinien podać je do wiadomości przez ogłoszenie w dziennikach, po uprzednim uzyskaniu zgody od władzy nadzorczej na wysokość tych taryf. Nieotrzymanie odpowiedzi od tejże w przeciągu miesiąca od dnia zawiadomienia uważane będzie za zgodę.

§ 78. Za energję, dostarczaną do ulicznego oświetlenia, Miasto będzie płacić uprawnionemu połowę ceny obowiązującej dla siły według §§ 75 i 80 niniejszego uprawnienia, według

wskazań liczników, ustawionych na stacji, — lub też, w razie braku liczników, według obliczenia na podstawie ilości godzin palenia się i normalnego zużycia energii poszczególnych lamp.

Opłatę uskutecznią się zdolu w ratach kwartalnych.

§ 79. Za wynajem liczników dla niskiego napięcia uprawniony będzie pobierać miesięcznie najwyżej:

za liczniki	jednofazowe	trójfazowe
do 15 lamp	80 gr.	60 gr.
" 20 "	85 "	70 "
" 30 "	40 "	80 "
" 50 "	50 "	z. 1.00 "
" 75 "	60 "	" 1.20 "
" 100 "	65 "	" 1.80 "

Za liczniki większej mocy lub wyższego napięcia opłata będzie ustanowiona na mocy porozumienia z odbiorcą. W braku porozumienia wysokość opłaty ustala władza nadzorcza z uwzględnieniem stosunków opłaty za wynajem liczników mniejszej mocy do ich ceny sprzedażnej.

Za wynajem ograniczników prądu liczy się miesięcznie 1 proc. ceny przyrządu.

§ 80. Oznaczona w § 75 zasadnicza cena maksymalna prądu dla siły w wysokości 20 (dwudziestu) groszu za kilowatogodzin zawiera w sobie następujące trzy składniki:

pierwszy w wysokości 5,4 grosza, zależny od ceny węgla, drugi w wysokości 4 gr., zależny od wysokości minimum egzystencji i trzeci, stały, w wysokości 10,6 gr.

W razie zmiany bądź ceny węgla, bądź wysokości minimum egzystencji o więcej niż 3,3 proc., następuje dla odpowiedniego miesiąca i dalszych miesięcy zmiana taryfy, która będzie ustalona na początku następnego miesiąca w sposób niżej podany:

Każdy z dwóch zmiennej składników maksymalnej ceny prądu za siłę, zależny od ceny węgla lub minimum egzystencji, zmienia się w takim samym stosunku procentowym, w jakim zmieniła się cena odnośnego czynnika, w stosunku do jego zasadniczej wartości, podanej w § 75,

np. w razie zmiany ceny węgla o + 10 proc. zmienia się składnik 5,4 grosza + 0,54 grosza. Jako cenę węgla i minimum egzystencji należy stosować dla obliczenia przeciętną w ciągu trzech ostatnich tygodni ubiegłego miesiąca obliczeniowego i pierwszego tygodnia miesiąca bieżącego.

Suma w ten sposób wyliczonych dwóch zmiennych składników oraz stałego składnika — 10,6 grosza daje każdorazowo maksymalną cenę prądu za siłę.

Zmienną maksymalną cenę prądu za światło otrzymuje się każdorazowo z pomnożenia maksymalnej ceny prądu za siłę przez 2,7 wzgl. 2,6 zgodnie z § 75.

Cena prądu dla oświetlenia ulicznego wynosi każdorazowo połowę maksymalnej ceny prądu za siłę.

Jeśli energia elektryczna nabywana będzie przymusowo przez uprawnionego z zewnątrz, zgodnie z § 80, nastąpi odpowiednia zniżka taryfy zasadniczej.

Wysokość zniżki tej ustala się na zasadzie porozumienia uprawnionego z Ministerstwem Robót Publicznych, a w razie braku porozumienia przez komisję, przewidzianą w § 15.

§ 81. Zmiany ceny prądu winny być podawane przez uprawnionego do wiadomości publicznej oraz do wiadomości Miasta i władzy nadzorczej z podaniem tej ostatniej uzasadnienia zmian.

Sprzeciw ze strony władzy nadzorczej nie wstrzymuje poboru opłat według nowych taryf. Gdyby wskutek sprzeciwu taryfy uległy ponownej zmianie, różnica powinna być wyrównana przy następnym rachunku. W razie braku porozumienia co do obliczenia taryf, decyduje Minister Robót Publicznych.

Zmiana taryf będzie obowiązywać odbiorców w razie, jeżeli dla miesiąca, którego ma dotyczyć, będzie obwieszczona w pierwszej połowie następnego miesiąca.

§ 82. Uprawniony obowiązany jest uiszczać Miastu roczną opłatę w

wysokości 2,5 proc. i Państwu w wysokości 0,6 proc. od zainkasowanych wpływów brutto za sprzedaną w mieście Łodzi energję elektryczną dla światła i siły. Opłaty te winny być wnoszone do Kasy Miejskiej i do Kasy Skarbowej w ciągu półtora miesiąca po upływie każdego kwartału t. j. 15 maja, 15 sierpnia, 15 listopada i 15 lutego, stosownie do zainkasowanych wpływów za prąd.

Wpływy za energję sprzedaną dla oświetlenia ulic i na inne potrzeby miasta Łodzi oraz urzędom państwowym są wolne od tej opłaty.

Oprócz tego za każdy rok, w którym kwota, przeznaczona na wypłatę dywidendy akcjonariuszom oraz do przeniesienia na rok następny z dodaniem kwoty odpisanej na fundusz dyspozycyjny, przekroczy 12 proc. od istniejącego kapitału akcyjnego, Miasto otrzymuje połowę nadwyżki ponad 12 proc. Wypłata nadwyżki tej uskutecznia się po odbyciu Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów, zatwierdzającego sprawozdanie roczne.

Do oświetlenia miejskich gmachów, urzędów, szpitali, szkół i teatrów oraz wszelkich instytucyj i zakładów użyteczności publicznej, będących pod Zarządem Miasta, energia elektryczna w obrębie granic miasta dostarczana będzie z 50 proc. opustem od każdorazowej ceny prądu do oświetlenia prywatnego, zaś do silników w tych gmachach i posesjach z opustem 10 proc. od każdorazowej ceny prądu do silników. Dla urzędów państwowych opusty będą wynosiły 20 proc. na światło i 5 proc. dla siły. Zobowiązanie to nie dotyczy mieszkań urzędników miejskich i funkcjonariuszów państwowych.

§ 83. W razie przerw w dostarczaniu prądu, wynoszących w ciągu miesiąca więcej niż 20 godzin, uprawniony jest obowiązany dokonać odpowiednich potrąceń w rachunkach dla odbiorców ryczałtowych i za oświetlenie uliczne, opłacane ryczałtowo.

ROZDZIAŁ VI.

Kontrola, rachunkowość i inwentarz.

§ 84. Uprawniony obowiązany jest dostarczać władzy nadzorczej na jej żądanie wszelkich danych, potrzebnych dla umożliwienia kontroli nad wykonaniem uprawnienia, oraz dać jej możliwość korzystania w tym celu z posiadanych laboratorjów i przyrządów pomiarowych.

§ 85. Uprawniony obowiązany jest prowadzić księgi handlowe i sporządzać oddzielne bilanse dla zakładu elektrycznego, objętego niniejszym uprawnieniem, niezależnie od ewentualnych innych interesów uprawnionego.

Księgi handlowe oraz całą biurowość uprawniony obowiązany jest prowadzić w języku polskim i ustalonej walucie polskiej; w tymże języku muszą być ogłaszane wszelkie sprawozdania, bilanse, dane statystyczne i t. p.. Protokoły posiedzeń Zarządu i Komisji Rewizyjnej muszą być również prowadzone w języku polskim.

§ 86. Przedstawiciele władzy nadzorczej mogą w godzinach biurowych przeglądać księgi zakładu elektrycznego, związane z kontrolą o której mowa w § 84.

§ 87. Uprawniony jest obowiązany corocznie przedstawiać władzy nadzorczej bilanse, rachunki zysku i strat, jako też sprawozdania eksploatacyjne według ustanowionych wzorów w terminie 6-ciu miesięcy po zakończeniu roku sprawozdawczego.

§ 88. Uprawniony obowiązany jest prowadzić inwentarz szczegółowy zakładu elektrycznego i dawać władzy nadzorczej możliwość jego przeglądania.

§ 89. Uprawniony obowiązany jest utrzymywać archiwum wszelkich dokumentów, korespondencji, kosztorysów, rysunków i projektów, dotyczących zakładu elektrycznego, oraz posiadać plany elektrowni i sieci, uzgodnione z faktycznym stanem rzeczy.

ROZDZIAŁ VII.

Pracownicy.

§ 90. Uprawniony jest obowiązany zaopatrywać stałych pracowników, wysyłanych dla wykonywania czynności służbowych, w odznaki zewnętrzne i w legitymacje z fotografiami.

§ 91. Pracownikami zakładu elektrycznego mogą być tylko obywatele polscy. W razie, gdyby się okazało, że uprawniony zatrudniał obcokrajowców, będzie obowiązany usunąć ich niezwłocznie.

Wymagania te nie dotyczą członków Zarządu Spółki i Komisji Rewizyjnej.

Poza teni, jeżeli dyrekcja zakładu elektrycznego spoczywać będzie w rękach dwóch lub więcej osób, to jedna z nich może być obcokrajowcem; w razie kierownictwa jednoosobowego — kierownikiem musi być obywatel polski.

Wymagania te również nie dotyczą inżynierów i monterów fabryk, dostarczających maszyn, podczas ich montażu oraz podczas pierwszych trzech miesięcy pracy po uruchomieniu.

ROZDZIAŁ VIII.

Kaucja, podatki i kary.

§ 92. Dla zabezpieczenia wykonania warunków uprawnienia, uprawniony składa w Centralnej Kasie Państwowej bądź kaucję pieniężną w wysokości 50.000.- złotych w gotówce lub w polskich papierach publicznych, bądź odpowiednią gwarancją bankową.

Kaucja pozostaje w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych do chwili wygaśnięcia uprawnienia lub do chwili przedterminowego wykupu i do chwili zakończenia wszelkich formalności, związanych z ewentualnym przejęciem zakładu przez Miasto lub Państwo.

Uprawniony obowiązany jest po każdym potrąceniu z kaucji uzupełnić ją w terminie miesięcznym.

§ 92a. W razie, jeśliby Miasto Łódź otrzymało prawo nakładania

podatku na energję elektryczną, może z tego skorzystać tylko wtedy, o ile inni wytwórcy i konsumenci energii elektrycznej w Łodzi będą jednocześnie w równej mierze obciążeni.

Ewentualny podatek od energii elektrycznej doliczany będzie do taryf, pobieranych przez uprawnionego.

§ 93. Za uchybienie warunkom uprawnienia, o ile nie będą zastosowane rygory, przewidziane w § 28, uprawniony będzie płacić Skarbowi Państwa następujące kary:

1. za przerwy w dostarczaniu energii (§ 64) w całej sieci — 500 (piećset złotych za godzinę przerwy; w części zaś sieci — po jednym złotym za godzinę od każdego kilometra kabla, pozbawionego prądu, nie mniej jednak, jak dwadzieścia pięć złotych w każdym wypadku;

2. za każdorazowe nieprzyłączenie do sieci urządzeń odbiorcy w oznaczonym terminie (§ 37) za pierwszy miesiąc opóźnienia — 50, — (pięćdziesiąt) złotych, a za następne po 100.—(sto) złotych;

3. za niezawiadomienie odbiorców o przewidywanej przerwie (§ 63) — 25.— (dwadzieścia pięć) Złotych od każdego wypadku.

Od kar uwalnia udowodnienie działania siły wyższej.

§ 94. Wysokość kar pieniężnych, przewidzianych w niniejszym uprawnieniu, zmienia się w tym samym stosunku, co cena prądu na światło.

§ 95. Reklamacje od wymierzonych kar mogą być zgłaszane w terminie najpóźniej trzechmiesięcznym.

Zgłoszenie reklamacji nie wstrzymuje jednak obowiązku natychmiastowego uiszczenia kary.

Uprawniony zrzeka się prawa żądania w tym czy innym trybie znizienia kary, umotywowanego jej niewspółmiernością ze szkodą, wyrządzoną uchybieniem.

§ 96. Wszystkie podane w tem uprawnieniu ceny rozumiane są w złotych w złocie.

Różnice kursu między monetą złotą a walutą obiegową do 5 proc.

wwyż lub wniź nie będą uwzględniane.

B. UMOWA MIASTA. ze spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc.

W dniu... dodatkowo do nadania uprawnienia na eksploatację zakładu elektrycznego w Łodzi, udzielonego przez Ministra Robót Publicznych w dn.... zawarto pomiędzy Gminą Miejską Łódź, nazwanej poniżej „Miastem” lub „Magistratem” i spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”, nazwanej poniżej „uprawnionym”, umowę niniejszą, obowiązującą na cały czas trwania uprawnienia.

§ 1. Uprawnienie i przejęcie.

Przedewszystkiem strony oświadczają, że zgodnie z pismem Magistratu m. Łodzi z dn..... i pismem Towarzystwa Oświetlenia Elektrycznego 1886 roku. Sp. Akc., z dn.... z chwilą nadania nowego uprawnienia na eksploatację zakładu elektrycznego w Łodzi przez Ministra Robót Publicznych nowopowstającą spółce „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”:

a. będą rozwiązane jednocześnie poprzednia umowa koncesyjna, zawarta z Miastem Łodzią i firmą „Siemens i Halske” 20 marca 1900 r. № 2559 przez notariuszem Gruszczyńskim w Łodzi i dodatkowa umowa pomiędzy tymże Miastem i „Towarzystwem Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku” dnia 9/22 października 1920 roku № 9 przed notariuszem Goetzem w Petersburgu;

b. ze względu na konieczność ściślejszego określenia przedmiotu sprzedaży, punkt ten otrzymuje następujące brzmienie: „Towarzystwo Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku przeleje na uprawnionego cały ten majątek łódzkiego oddziału Towarzystwa, jaki wyszczególniony jest w załączonym bilansie na dzień 1 stycznia 1924 roku, ze wszystkimi nieruchomościami i ruchomościami, i wogóle ze wszystkimi aktywami i pa-

sywami według tego bilansu z uwzględnieniem zmian, jakie nastąpiły lub nastąpią w tym bilansie, na skutek dalszej normalnej eksploatacji zakładu elektrycznego w Łodzi, od dn. 1 stycznia 1924 r. do dnia przejścia majątku w posiadanie uprawnionego."

c. skreśla się; będzie on umieszczony w piśmie Towarzystwa Oświetlenia Elektrycznego 1886 roku, o którym mowa na początku § 1, jako dotyczący kwestji rachunku przejściowego."

§ 2. Udział miasta.

Uprawniony obowiązuje się oddać Miastu Łodzi przy założeniu Spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.", jako wynagrodzenie z powodu likwidacji dawnej koncesji i w związku ze zgodą Miasta na nowe uprawnienie, bez żadnej dopłaty 20 proc. (dwadzieścia procent) ogólnej ilości akcji kapitału zakładowego tej spółki.

Kapitał zakładowy wynosi nominalnie..... złotych i odpowiada wynagrodzeniu, umówionemu pomiędzy uprawnionym a Towarzystwem Elektrycznym Oświetlenia 1886 roku za przelewany zgodnie z § 1 niniejszej umowy majątek.

§ 3. Przedstawiciele Miasta w Zarządzie i K-sji Rewizyjnej.

Miasto otrzymuje przedstawicielstwo w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej spółki, niezależnie od wysokości swego udziału w kapitale akcyjnym.

W zarządzie ma ono prawo do trzech przedstawicieli na ogólną ilość dziesięciu członków. Przedstawicielstwo Miasta zwiększa się odpowiednio w miarę powiększenia się ogólnej ilości członków.

Jeśli przy zwiększeniu ilości członków na rzecz miasta przypada liczba niecałkowita, ułamki, przewyższające lub równe 0,5, liczą się jako jedność.

W Komisji Rewizyjnej Miasto ma prawo na jedną trzecią członków.

Na członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej z ramienia Miasta są wybierani na zasadzie statutów Spółki

Akcyjnej przez Walne Zgromadzenie kandydaci, wskazani przez Magistrat m. Łodzi.

Miastu przysługuje prawo odwołania każdego ze swoich przedstawicieli i w każdej chwili.

W razie wyjścia lub odwołania jednego z członków Zarządu z ramienia Miasta, przed upływem kadencji, na żądanie Magistratu będzie zwołane nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, celem wyboru nowego członka.

§ 4. Fundusz dyspozycyjny.

Dla wyrównania zysków i strat w latach ekonomicznych wahań, przewiduje się utworzenie funduszu dyspozycyjnego, do którego przelewany będzie stosownie do uchwały Zarządu do 2,5 proc. (dwóch i pół proc.) rocznie z nadwyżki brutto, do chwili osiągnięcia przez ten fundusz wysokości, równającej się 10 proc. (dziesięciu procent) całego kapitału, załwestowanego w przedsiębiorstwie, przyczem prawo rozporządzania tym funduszem przysługuje Walnemu Zgromadzeniu.

§ 5. P o d a t k i.

W stosunku do ciężarów i opłat patentowych, wszelkich podatków miejskich i państwowych uprawniony podlega wszystkim ustawom i przepisom, zarówno istniejącym jak i tym, które w przyszłości w tym przedmiocie wydane będą.

§ 6. Korzystanie z ulic i placów.

Uprawnionemu pozostawia się do dnia 1 stycznia 1949 roku przewidziane w poprzednich umowach, wskazanych w § 1 niniejszej umowy, o ile to będzie zależne od Miasta, wyłączne prawo korzystania z miejskich ulic, placów, rzek, kanałów i innych terytoriów, pozostających w wspólnym użytkowaniu mieszkańców m. Łodzi dla przeprowadzenia podziemnych i napowietrznych przewodów elektrycznych,

Po 1 stycznia 1949 roku będą obowiązywały w tym względzie warunki, przewidziane w § 6 uprawnienia rządowego.

Wskazane powyżej prawo wyłączności nie obejmuje przewodów zakładanych na potrzeby Władz Państwowych, urządzeń prądów słabych, urządzeń kolei elektrycznych, jak również przewodów tranzytowych w myśl § 8 Ustawy Elektrycznej z dnia 21 marca 1922 roku.

Pozatem na nowoprzewodzących ulicach, które będą przecinać posiadłość jednego właściciela, właściciel ten ma prawo korzystania z tych nowych ulic do zakładania przewodów elektrycznych pomiędzy swojami posiadłościami, lecz tylko na własne potrzeby.

§ 7. Ubezpieczenia od ognia.

Uprawniony obowiązany jest w ciągu całego trwania uprawnienia ubezpieczyć od ognia wszystkie służące dla zaopatrzenia miasta Łodzi w energię elektryczną nieruchomości i ruchomości w pełnej wartości na własny rachunek na imię Magistratu.

Polisy ubezpieczeniowe winny być przechowywane w Kasie Miejskiej.

W razie pożaru Miasto otrzymuje wynagrodzenie ubezpieczeniowe i wypłaca je uprawnionemu w miarę odbudowy majątku, przez pożar zniszczonego, a mianowicie: 1/3 przy rozpoczęciu robót, 1/3 przy doprowadzeniu ich do połowy i 1/3 zaraz po ukończeniu.

W razie, gdyby uprawniony nie ubezpieczył majątku w terminie dwutygodniowym przed wygaśnięciem bieżącego ubezpieczenia lub po wykończeniu ewentualnych dodatkowych urządzeń lub też w razie, gdyby premji ubezpieczeniowej w terminie nie zapłacił, Miasto ubezpiecza ten majątek na rachunek uprawnionego, który obowiązany będzie natychmiastowo pokryć wszelkie powstałe z tego tytułu dla miasta wydatki. Niezależnie od zwrotu kosztów, uprawniony podlega karze w wysokości sumy, równąjącej się ważnej w danym czasie cenie 10.000 kilowatgodzin energii podług taryfy na światło.

Uprawniony obowiązany jest, o ile na to pozwolą warunki klimatyczne,

rozpocząć i wykończyć budowę po pożarze w przeciągu 2-ech okresów budowlanych.

§ 8. Komisja.

Wszelkie nieporozumienia, powstałe w sprawach ulicznego oświetlenia, wykonywania przez uprawnionego robót na ulicach i placach miejskich oraz wykonywania przyłączeń instalacji miejskich, rozstrzyga Komisja, zwołana w sposób wskazany w § 16 uprawnienia rządowego.

§ 9. Statut Spółki.

Treść Statutu Spółki Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne” w niczem nie może przeczyć paragrafom uprawnienia rządowego, udzielonego tej Spółce przez Ministra Robót Publicznych w dniu i umowy, zawartej pomiędzy Miastem Łodzią a Spółką Akcyjną „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne” w dniu

§ 10. Kasa Emerytalno-Pożyczkowa.

Z chwilą podpisania niniejszej umowy uprawniony obowiązany jest wprowadzić Kasę Emerytalno-Pożyczkową dla pracowników Elektrowni Łódzkiej, której szczegółowe przepisy opracuje Dyrekcja Elektrowni Łódzkiej wspólnie z przedstawicielami pracowników Elektrowni Łódzkiej na następujących warunkach:

a) fundusze Kasy Emerytalno-Pożyczkowej składać się będą z wkładów uprawnionego w wysokości 18 proc. (trzynastu procent) w stosunku do wypłaconych wszelkich pieniężnych poborów pracowników, z wyjątkiem wynagrodzenia za godziny nadetatowe, gratyfikacji, wysługi lat, dodatku na dzieci i komorne, oraz z wkładów pracowników w wysokości 2 proc. (dwóch procent) w stosunku do tychże samych poborów;

b) w razie przejścia zakładu elektrycznego na własność Miasta wskutek wykupu lub expiracji umowy, Miasto przejmuje dla dalszego prowadzenia Kasę Emerytalno-Pożyczkową, zarówno z wszelkimi wierzy-

telnościami, jako też z wszelkimi jej zobowiązaniami;

c) w razie zaprowadzenia Państwowego Ubezpieczenia Emerytalnego, Kasę Emerytalno - Pożyczkową likwiduje się, o ile świadczenia ubezpieczenia państwowego dla pracowników nie będą niższe niż świadczenia Kasy Emerytalno-Pożyczkowej. Gdyby jednakże ubezpieczenie państwowe było dla pracowników gorsze, aniżeli przewidziane w niniejszej umowie, Kasa Emerytalno - Pożyczkowa istnieje nadal i ma wyrównywać pracownikom różnicę między świadczeniami państwowej instytucji ubezpieczenia emerytalnego a świadczeniami, któreby miały przypaść pracownikom z Kasy Emerytalno - Pożyczkowej na podstawie wkładów unormowanych w niniejszym artykule, w żadnym jednak razie wkłady uprawnionego do Kasy Emerytalno-Pożyczkowej łącznie z wkładami do państwowej instytucji ubezpieczeniowej nie mogą przewyższyć 18 proc. (trzynastu procent) rzeczonych poborów, o ile zaś pracownicy mieliby wpłacić do państwowej instytucji ubezpieczeniowej 2 proc. (dwa procent) lub więcej, wolni będą od opłacania wkładów do Kasy Emerytalno Pożyczkowej.

Postanowienia niniejszej umowy nie ograniczają obowiązku uprawnionego uiszczania wyższych wkładów, niż tu przewidziane, gdyby taki obowiązek w ustawie państwowej Kasy Emerytalnej na przedsiębiorstwo został nałożony. Z dniem wprowadzenia Kasy Emerytalno-Pożyczkowej likwiduje się istniejące obecnie:

a) Kasę Pożyczkowo-Oszczędnościową Pracowników Elektrowni Łódzkiej;

b) Kasę Pożyczkowo-Oszczędnościową Urzędników;

c) fundusze jubileuszowe urzędników i robotników.

Zasady organizacji Kasy Emerytalno-Pożyczkowej mogą ulec zmianie na żądanie właściwych władz państwowych.

§ 11. Koszty umowy.

Koszty notarialne umowy, dotyczącej przedsiębiorstwa niniejszego, ponosi uprawniony.

Za przepisanie tytułu własności zakładu elektrycznego w Łodzi na rzecz uprawnionego nie należą się Miastu Łodzi żadne opłaty lub podatki.

2) w związku z utworzeniem się nowej Spółki „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.” i przejęciem przez nią zakładu elektrycznego w Łodzi zrzec się starej umowy koncesyjnej, zawartej pomiędzy Miastem Łodzią i firmą „Siemens i Halske” dnia 20-go marca 1900 roku Nr. 2559 przed notariuszem n Gruszczyńskim w Łodzi, i dodatkowej umowy, zawartej pomiędzy tymże Miastem a „Towarzystwem Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku” dnia 9/22 października 1910 roku Nr. 9 przed notariuszem Goetzem w Petersburgu, i zawrzeć nową umowę ze spółką „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, Sp. Akc.”, podług projektu, o którym mowa w punkcie 1, z warunkiem, że dana będzie odpowiednia gwarancja, iż udział Miasta w nowej spółce nie będzie obciążony żadnymi stratami z tytułu mogących nastąpić jakichkolwiek roszczeń tej części akcjonariuszów, którzy nie uczestniczyli na Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa Elektrycznego Oświetlenia 1886 roku, odbytem dnia 11 października 1928 roku w Warszawie;

3) stwierdzić, że wykonywanie spraw, omawianych w §§ 12a, 16, 28, 29, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 75 i 81 uprawnienia rządowego, należy do kompetencji Magistratu;

4) wezwać Magistrat do wykonania niniejszej uchwały.

Rezultat głosowania imiennego: na 63 obecnych członków Rady Miejskiej 37 oświadczyło się za uchwałą, 16 — przeciwko, przy reszcie wstrzymujących się od głosowania.

Wnioski nr.: Kempnera, Nowackiego, Holenderskiego i Poznańskiego w głosowaniu imiennem upadły. (Wniosek r. Kempnera: 89 głosami

przeciwko 19, przy reszcie wstrzymujących się; wniosek r. Nowackiego: 88 głosami przeciwko 20, przy reszcie wstrzymujących się; wnioski rr. Holenderskiego i Poznańskiego: 45 głosami przeciwko 4, przy reszcie wstrzymujących się.)

W sprawie powyższej zgłoszone zostały następujące oświadczenia: rr. Praszkiere, Krasuckiego, Weigelta i Kenigsberga, treści następującej:

„Dyskusja nad projektem nowej umowy ze Spółką Elektrowni Łódzkiej, wykazała, że projekt ten zawiera cały szereg niekorzystnych warunków, które nie są należycie wyświetlone. Wobec pośpiechu większości R. M., z jakim chce załatwić tak poważną sprawę i nie widząc możliwości przeprowadzenia dalszych pertraktacji ze Spółką, oświadczamy, że w głosowaniu udziału nie bierzemy“.

R. Kempnera, treści następującej:

„Ponieważ większość Rady Miejskiej odrzuciła wniosek zasięgnięcia opinii od Generalnej Prokuratorji Państwa co do uprawnień pełnomocników Tow. Elektryczności 1886 roku, jak również odrzuciła wniosek wciągnięcia do bilansu nowo stworzyć się mającej spółki akcyjnej trzechmorgowego placu za Dworcem Kaliskim, stanowiącego własność hipoteczną Towarzystwa 1886 roku, w tym stanie rzeczy, nie mając gwarancji zawarcia umowy prawidłowej i pożytecznej dla miasta, składam oświadczenie w imieniu frakcji P. P. S. i N. P. P., że frakcje powyższe zmuszone są głosować przeciwko zawarciu umowy.“

Z powodu zdekompilowania sali przewodniczący o godz. 0,10 posiedzenie zamyka.

Prezes Rady Miejskiej

(—) Dr. B. Fichna.

Prowadzący Protokół (—) P. Rundo.

Radni-sekretarze:

(—) T. Pałkowski.

(—) R. Wojakowski.

Kronika miejska.

— **Pobory pracowników miejskich.** Zgodnie z orzeczeniem lokalnej komisji do badania zmian kosztów utrzymania, Magistrat podwyższył z dn. 1 b. m. pobory pracowników miejskich o 3,88 proc.

— **Opał dla szkół i instytucji miejskich.** W celu zaopatrzenia szkół i instytucji miejskich w opał na zimę, Wydział Gospodarczy dostarczył im do dnia 1-go b. m. ogółem 8835 etn. węgla, 3097 etn. m. koksua i 1288 etn. m. drzewa.

— **Z Miejskiej Biblioteki Publicznej.** W ubiegłym miesiącu (października) według sprawozdania Wydziału Oświaty i Kultury korzystało z Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Andrzeja 14 ogółem 4058 osób, w tem było 2823 mężczyzn i 1235 kobiet. W porównaniu z miesiącem wrześniem frekwencja czytelników wzrosła o 620 osób. Dni pracy Miejska Biblioteka Publiczna w miesiącu sprawozdawczym miała 27, czyli że przeciętnie korzystało 153 osoby dziennie. Osoby te w powyższym czasie przeczytały 7634 dzieł. Największą pożytkością wśród czytelników cieszył się dział literatary (2854 dzieł). Następnie historia i geografia — 1068 dzieł, nauki społeczne 896 dzieł, przyroda i matematyka — 839 dzieł, filozofja — 767 dzieł, sztuki piękne — 471 dzieł, nauka stosowana — 407 dzieł, religja — 165 dzieł, filologia — 145 dzieł oraz dział ogólny — 24 dzieł.

Prócz tego na specjalnej sali pism przeczytano 357 czasopism, 100 pism z lat ubiegłych i 246 książek własnych.

— **Z działalności Teatru Miejskiego.** Według sprawozdania Wydziału Oświaty i Kultury, Teatr Miejski przy ul. Cegielnianej 63 w m. października r. b. dał 39 przedstawień. Na całość tych przedstawień ziożyły się 3 premjery, 25 zwykłych, 4 przeszeniowe, 4 robotnicze, 2 aczniow-

skie oraz 1 poranek literacki, poświęcony pamięci Henryka Sienkiewicza. Ze sztuk, jakie wystawiał Teatr Miejski w październiku, wypadła 4 przedstawienia na „Redukcję, Jastrzębca-Zalewskiego, 10 na „Gałganka“ C. Nicodemiego, 1 — „Słaby panięski“ A. Fredry, 2 — „Kłopoty genjasza“ — Benneta, 12 na „Prawo pocałunku“ M. Tristana Bernarda, Yves Miranda i T. Quinsona, 6 na „Instykt“ Kistemackera, 3 — na „Dwóch mężów pani Marty“ Gandara oraz 1 specjalny program Sienkiewiczowski.

Ogólna frekwencja publiczności w październiku wynosiła 13640 osób, z tego przypadało na premjery — 852 osoby, na zwykłe przedstawienia — 7310, zrzeczeniowe — 2435 osób, robotnicze — 2522, uczniowskie — 575 osób.

Z powyższego sprawozdania widać, że frekwencja w Teatrze Miejskim wzrosła znacznie w porównaniu z miesiącem wrześniem. W październiku przeciętnie przypadało 359 osób na jedno przedstawienie, zaś we wrześniu na przedstawienie przeciętnie było 289 osób.

— **Kolonja harcerska w Zapolicach.** Dzięki ofiarności właściciela dóbr Zapolice, p. Myszkowskiego, Wydział Opieki Społecznej uzyskał możliwość urządzenia w roku bieżącym w Zapolicach, pod Zdańską Wolą, kolonji letniej dla harcerzy-wychowañców I Miejskiej Barsy dla chłopców.

Na kolonji przebywało w ciągu 6 tygodni 24 wychowañców, będących pod dozorem starszego harcerza Głazewskiego. Uczestnicy kolonji rozbici byli na trzy grupy zwane zastępami; na czele każdego zastępu stał zastępowy, którego obowiązkiem było dopilnowanie porządku, kierownictwo przy grach i zabawach i dozór przy kąpielach.

W czasie pobytu na kolonji chłopcy zarządzali bliźsze i dalsze wycieczki w okolice Zapolice, odbywali ćwiczenia gimnastyczne, zarządzali zabawy i gry, pozostając stale na świe-

żem powietrza. Wszelkie prace związane z życiem kolonji, jak sprzątanie, pranie i przygotowanie posiłków, wykonywane były kolejno przez poszczególne wychowañców.

Kolonja w Zapolicach dała dodatnie wyniki pod względami wychowawczym i zdrowotnym, wyrażające się w poznaniu ziemi ojczystej i zbliżeniu do przyrody. Najlepszym dowodem znajdowania się kolonji w Zapolicach w dobrych warunkach zdrowotnych jest fakt, że na kolonji nie było ani jednego wypadku zachorowania jej uczestników.

W połowie sierpnia kolonję wizytowali ławnik Wydziału Opieki Społecznej i zastępca naczelnika Wydziału; po szczegółowym zapoznaniu się z życiem jej, skonstatowali, że była prowadzona b. dobrze.

Należy z uznaniem podkreślić ofiarność właściciela Zapolice, p. Myszkowskiego, i życzyć sobie, by obywatelski ten czyn znalazł naśladowców w osobach innych właścicieli dóbr Województwa Łódzkiego, którzyby zechcieli przyjść z pomocą Magistratowi w sprawie udzielania budynków na rozmieszczenie kolonij letnich dla sierot-wychowañców Miejskich Zakładów Opiekuńczych.

Zarazem czujemy się w obowiązku nadmienić, że do sprawnego funkcjonowania kolonji w Zapolicach przyczynił się znacznie p. F. Głazewski, komendant oddziału harcerskiego, delegowany do zarządu kolonji przez Kom. II Hufca Związku Harcerzy Polskich.

Z życia miast polskich.

Finanse komunalne.

W departamencie samorządowym min. spraw wewnętrznych są obecnie w toku prace związane z opracowaniem noweli do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych. Projekt tej noweli rozpatrywany będzie prawdopodobnie już podczas jesiennej sesji sejmu.

Magistrat m. Warszawy przejmuje częściowo czynności oddziału ruchu kołowego.

Po udzieleniu przez Radę Miejską — po długich debatach — zgody na przejęcie rejestracji wozów, rowerów, dorożek oraz dorożkarzy i woźniców — Urząd Przemysłowy Magistratu m. Warszawy przystąpił do zorganizowania tego działu.

Rozszerzenie miasta Katowic.

Z dniem 15 ub. m. Katowice zaliczają się do rzędu wielkich miast, gdyż sąsiednie wielkie gminy Bogucice, Zawodziej i Zależe z dniem tym przeszły pod zarząd centralny w

Katowicach. W magistracie katowickim gminy te aż do nowych wyborów reprezentowane będą każda przez jednego przedstawiciela.

Budowa drogi Kraków — Ojców.

Roboty drogowe między Krakowem a Ojcowem skoncentrowały się obecnie na odcinku Szyce — Biały Kościół, wynoszącym około 4 km. drogi. Ukończenie tych robót nastąpi w pierwszych miesiącach przyszłego roku, a całkowite wybudowanie drogi z Krakowa do Ojcowca (19 klm.) nie wcześniej, jak w jesieni 1925, o ile pozwolą na to fundusze. Koszta budowy obliczane są na 300.000 zł.

Treść numeru 47-go:

Memoriał w sprawie budowy kanalizacji i wodociągów w m. Łodzi.—
Miejskie Sprawy Sanitarne.

Dział sprawozdawczy.

Protokół 33 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 30 października 1924 r.—

Kronika miejska. Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 19 listopada 1924 roku o godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki: Grosz, Przejazd 61, maszyna do pisania. Mendel Kaufman, Kilińskiego 50, zegar. Wincigster, Kilińskiego 44-46, 2 szafy i kredens. Fiszer, Cegielniana 26, towar. Cukierman, Konstanyńska 30, otomana. Zarzewski, Podrzeczna 10, kanapa i 7 krzesel. Rennert, Przędzalniana 31, kredens. Kohn, Północna 4, kredens pokojowy. Gringlass, Północna 22, szafa. Bilander, Piramowicza 14, kredens. Dobrzyński, Piotrkowska 10, 2 białe nakrycia. Stahl Dawid, Piotrkowska 9, lustro. Erlich, Północna 21, tremo. Wiener, Gdańska 35, fotel. Brasz Załka, Kamienna 5, tremo i szafa. Lipszyc, Drewnowska 9, zegar. Jegar, Drewnowska 9, kredens. Bryl Aron, Drewnowska 9, 1 para kamaszy, Cwajg Łas, Drewnowska 5, lustro. Grosman, Drewnowska 4, szafa. Klinowski, Drewnowska 2, łózko. Rosenberg, Ceglana 6, kanapa. Rojzman, Drewnowska 16, szafa. Knopf, Drewnowska 11, kanapa. Goldkorn, Drewnowska 11, lustro. Sztajnhorn, Drewnowska 9, zegar. Obuchowska, Drewnowska 9, ubranie. Łuba, Pl. Wolności 5, 1500 but. wódki.

Dnia 20 listopada 1924 roku o godz. 9-ej rano: Wajnberg, Lipowa 33, umywalnia. Szapiro, Wólczańska 61, tremo. Sznajder, Drewnowska 52, 2 kapy. Lewkowicz Lejb, Drewnowska 42, zegar. Hudes, Drewnowska 42, 2 kapy. Frenkiel, Drewnowska 42, kapa. Frajdenrajch, Wólczańska 260, 2 szafy, 2 kapy i stół. Abeshaus, Gdańska 11, szafa. Stajn H., Leszno 49, 2 biurka. Gajewski, Łąkowa 14, 2 krzesła. Jerzolimski L., Narutowicza 31, garderoba i tremo. Friserman, Al. 1-go Maja 21, stół i 2 krzesła. Szydłowski, Piotrkowska 56, towar. Kusiak, Kopernika 64, szafa. Dawidowicz, Nowo-Zarzewska 7/1067, 2 szafy, tremo i stół. Warchiwker, Piotrkowska 59, szafa i obrus. Landau, Al.-Kościuszki 39, obrus. Chimowicz, Andrzejka 4, zegar. Myśliborski, Piotrkowska 120, zegar. Müller, Gubernatorska 5, szafa. Krochmański, Szara 21, 2 szafy. Unger, Wólczańska 27, otomana. Wojdysławski, Gdańska 131, 2 kapy. Padewicz, Gdańska 77 a. 2 dywany. Truoka, Piotrkowska 88, kredens.

Redaktor: Bolesław Dudziński. Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.